



საქართველოს
 თეატრალური საზოგადოების
მონაგებე
 (ინფორმაციული მასალები)



2

Մոնաստիցիզմի մասին

Ս.Մ.Ս.

Սահմանափակ տպագրության համաձայնությամբ

Թ Կ Ե Մ Ը Գ

№ 2

19 տիպի 58
դրամ



თვალყურის საბრუნავი

საქართველოს . რეგისტრირისა და ხელმოწერის

დოკუმენტი

დოკუმენტის სტრუქტურის რეგისტრირის ორმოცი წლისთავის
შეიქმნა დაკავშირებით საბჭოთა კავშირის დედაქალაქ მოსკოვში ჩა-
ტარდა მსოფლიო და საკავშირო მნიშვნელობის სხვადასხვა სახის ღო-
ნისძიებები.

ახალგაზრდობისა და სტუდენტობის მიერვე მსოფლიო ფესვი-
ვარი. ფესვივარსე წარმავება მოკავს საბჭოთა საქართველოს ახალ-
გაზრდობაში: ნოდარ ანდრეაძემ, ბურაბ ანჯაფრიძემ, * * * * * მიღწე
ამინაწილებში, "შვიდკაცაში", დენიურის კომპაქტში სახელობის
ყველის ანსამბლმა, პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ორკესტრმა და სხვა-
ბმა.

ამას მოყვა მოკავშირე რესპუბლიკებში თვალყურის, ანსამბლე-
ბის ჯუნდების ფესვივარი. რესპუბლიკებში ვამარჯვებულა წილათ ხედათ
მოკავებული მიღწევები უჩვენებინათ ქ. მოსკოვში.

საქართველოს ეს წარმავება მოკავს მოზარდ მაყურებელთა
ქართულმა და რუსულმა მოზარდ მაყურებელთა თვალყურებმა და თოქინების
ქართულმა თვალყურმა. ხსენებულ თვალყურებმა ღიისეულად მოკავს პირ-
ველი და შიგნით ჯიშით ვამარჯვება და დახილდობულ იქნენ დაუნდაცე-
ბის საპაცოო წოდებით.

ამავე ხანებში საფრანგეთში დოკუმ ვანყვირების და აღმართ-
ვანების უთიანებაში ჩაიიარა საქართველოს ყველის დამსახურებელი

փարիզի: "Սաօշթարիցի խաչքար", "Ռոսահաանտ լիցիոյ", "Սի
շուքցի սոմանտըն", "Ֆրիֆրոնա", "Ռոնոնի հաժարուրնցն ժողովոն",
"Վարոն լիցիոն", "Հիլլոնի դիոն", "Նյապոնի նյապոն", "Մազթաթան
լիցիոն", "Սաօթթա Սաթարիցիոն", "Ռոնոյտա լիցիոն":

հաբոնոնիոն լիցիոնցիոն յայնպիսիցն Սաթարուրնցն Սաթար-
ուրնոնա ըս իցիոնցիոն ըլլաթաթի ժոնանոնցիոն Սիժաթցիոնոն:

Հանդի "Չիլիցիոնա Ռոնոյտա" ժողովոն Սիլոնից չիլիցիոն զյաթա
Սաթարիցիոն լիցիոնոնա ըս իցիոնցիոն ըլլաթոն Սիլոնցիոն ից-
իլիցիոն:

Չիլիցի "Ռոնոյտա" Սիլոնից լիցիոն զլիցիոն Սոնոնոնոն
Հանդիցիոն: Սիլոնցիոն լիցիոնոն Սիլոնցիոնոն յայնպիսիցն Սիլոն
Ռոնոյտա լիցիոն: Չիլիցիոն յայնպիսիցն: Սիլոնցիոն յայնպիսիցն Սիլոն
Սիլոնցիոն ըս Սիլոնցիոն յայնպիսիցն Սիլոնցիոն, Սիլոնցիոն,
Սիլոնցիոն, Սիլոնցիոն յայնպիսիցն Սիլոնցիոն "Սիլոնցիոն", յայնպիսիցն Սիլոնցիոն
Սիլոնցիոն յայնպիսիցն, "Սիլոնցիոն" "Սիլոնցիոն" ըս "Սիլոնցիոն" ըս Սիլոնցի-
ոն ըս Սիլոնցիոն յայնպիսիցն:

Սիլոնցիոն, Սիլոնցիոն, Սիլոնցիոն, Սիլոնցիոն, Սիլոնցիոն
"Սիլոնցիոն յայնպիսիցն", "Սիլոնցիոն" ըս "Սիլոնցիոն յայնպիսիցն":

Սիլոնցիոն յայնպիսիցն յայնպիսիցն յայնպիսիցն յայնպիսիցն յայնպիսիցն
Սիլոնցիոն յայնպիսիցն յայնպիսիցն յայնպիսիցն յայնպիսիցն յայնպիսիցն
Սիլոնցիոն:

Սիլոնցիոն յայնպիսիցն յայնպիսիցն յայնպիսիցն յայնպիսիցն յայնպիսիցն
Սիլոնցիոն յայնպիսիցն յայնպիսիցն յայնպիսիցն յայնպիսիցն յայնպիսիցն



სურათში საბჭოთა მკითხველმა, მაყურებელმა იგრძნო თუ რით გააბნა-

რებდა მოსკოველებს შაღვას ყიბველი დეკადის დღეებში.

დეკადის გახსნამდე ათი დღით ადრე თვალყურს ^{სადანოეობა} ~~და~~ გაჩნდა მაყურებელთა რიგები. გადის რამდენიმე დღე და მოსკოველთათვის პირობებთან ხდება ქართული დეკადის წარმოდგენებზე ბილეთების შეძენა. ანკიორება ცვლილებები დეკადის შუაში, მოსკოველთათვის პოპულარული გახდა შუაში მომუშავე აშხანაგები. შუაში მისვლ ყველა მოქალაქის მიზანს შეადგენდა ბილეთების შეძენა.

საბჭოთა ხალხი მიეზობს ანიმაციების დღეს 16 მარცხს. საბჭოთა საქარტველოს მშრომელები ფრთხილუნად იხეიან ვადებებულებას და ამომჩიველების 99,99% ხას აძივევენ კომუნისებების და უმარცხოების ბლოკის კანდიდატებს.

დეკადის შონანიდებმა თავისი მოქალაქეებრივი ვადი მოიხადეს მოძმე საბჭოთა რუსეთის რესპუბლიკის ცვნიცრონიობე.

17 მარცხ ე. მოსკოვის კურსკის ვაგზილის ვეგებრთვლა მოდრანი ვფი იუვეს ავტომანქანებს. სასურე ორკესტრის სახეიამო მარშს უფროებდა ვაშას შექაბილები და სახეგაბჩნყინებურ სუეშიებს ვგებებთან ყვავილებით. მიცინგნე სიცყვებით ვაშკოვიდნენ მოსკოვის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის მოადგილე აშხ. დონოვი კურცურის შინისცნი. შიხაილოვი, სსრკ სახალხო არცისცვები მაგაყკი, ვახცანგ ქაბუკიანი, შნეირი ირაკლი აბაშიძე და სხვები.

მოსკომა მიეიით მიილო საქარტველოს წარგმავნილები. საქარტველოს თვალყურნი სახეგადებების წარმოდგენილები ნადევედა შაღვამვილი, აღექსანდრე თაყაიშვილი, აიკო ვარნაძე, დეკადის გახსნამდე

ჩამდგენილზე გლთ ადრე დაბრუნება- ქარხნებში დასვენების საათებში უშუალოდ სპამეროებში მუშათა აუდიტორიაში აქარებენ საუბრებს დეკადში შონანილე კოდექსების და კერძოთ საქართველოს თეატრებისა და დრამატურგიის მიღწევებზე.

ჩუსეთის და საქართველოს თეატრალური სამოგალოების პრეზიდენტის წარმომადგენლები ანუსტრებენ კანცერატორებს თუ დედაქალაქის ჩომელი წამყვანი ძალები მიიღებენ განხილვა-დისკუსიებში შონანილობას. უსო შეროქმედეგითი სალამოები და შეხვედრები ჩაქარებება ჩუსეთის თეატრალური სამოგალოებაში და ცენსურალური ხელოვნების სახეში.

საბჭოთა კავშირის მწერალთა პრეზიდანების ბურთ და საკონცერტო ორგანიზაციები გვამავენ მწერლების, მსახიობების შეხვედრებს წარმოება- დანახებულებებში, სასწავლებლებში, საშხერო წანილებში.

მოსკოვის თეატრებისა და საკონცერტო დარბამებში აღომართა საბჭოთა კავშირის და საქართველოს საბჭუმნიჭო დროშები და ეს იმის მუწყებელი იყო, რომ დაგვა დეკადის გახსნის დღე 1958 წლის 21 მარტი. უდრე სადეკადო სმეჭაკლების ფარდა გაიხსნებოდა შასპინძლები მოსკოვის თეატრების წარმომადგენლები, ^აყაროველი, ცოლიანოვი, ივანოვი, მარკოვი მყურიებელთა ცაშის გრიადში მიგსადმწენ საქართველოს თეატრების კოდექსებს და უსურვეს შეროქმედეგითი წარმაცებები.

საქართველოს დიფრიატორისა და ხელოვნების დეკადის დადამბვა დიდი სახელმნიჭობრივი და პოლიტიკური მოდენა სსრკ უშალდესი

საბჭოს მიხედვით მონაგვრის პირველი სტეპია. ამან უფრო გაზარდა ქა-
სუბის მიგვიტოვების განმარტა დეკადის მონაწილეთა შორის, რადგან მის-
კლუში თავი მოყვარეს მოკავშირე რესპუბლიკების წარმავნილებში.
ამიტომ გარდა მონაგვრი იყვანენ სხუშირები მოკავშირე რესპუბლიკებთან,
დემოკრატიული ქვეყნებთან და სხვა სახელმწიფოებთან უსწრებო-
ნენ ურთიერთობები და შეყრე ილიას-ძე რაკოვსკის სახელმწიფოს კონკურ-
სის მონაწილე მუსიკოსები. სპექტაკლებს უსწრებოდა აგრეთვე ყნ-
ბილი ივლილი თვალმართი მოღვაწე რეპრეზენტი ვეზარდო დე-ფილი-
ში.

დეკადის დღეებში მშენადათა კავშირში და საკონსერვატი დანებებუ-
ლებებში, მუშათა სასახლეებში, ქარხნებში, ფაბრიკებში, სასწავლე-
ბლებში, მისკოვის ოქტის კომპერენციებში მიმდინარეობდა მნიერ-
ბის და ხელმწიფების მუშავების შეხვედრა- ანგარიშგებები.

22 მარტს სვეტებთან დარბაზში რავარდა ქართული დიფინაქტრის
სალაშო, სოცყვეებში გაროვიდნენ ყნობილი მნიერლები და ხელმძღვანე-
ლი ამბანაგები. სალაშოს უსწრებოდნენ საქართვლოს კომუნისტური
პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელი ამბანაგები: ასევე მოაწყო
შეხვედრა გამეთ " იზვესტიას" რედაქციამ.

ქართული ხელმწიფების ქანდაკების, გრადუის, ნიგნის გამ-
ფინებში დიდძალი მნახველები მიიმიდა. გამეთებში, რადიოში, სველ-
ხვედაში სისვემავრად მუქებოდა დეკადის წარმავლები. იზვედ-
ბოდა ქართული მნიერლების წანარმოებები. საქმთან პრეფესიონალური

და დრამატურგების
პოეზიის ნაწარ-

აღმოსაფრთხილი ჩაყარდა ქართული პირობაობების,
შოგობა განხილვა. გამოდიოდა უკმაყოფილება, რომ რუსულად არ არის
თანგმნილი შოგოლი რიგი მწერლები, ლონტოქაძის, ჭიჭიანი, ავა-
ლიანის, ჭავჭავაძის ახალი ნაწარმოებები, ^{ნიკოლოზი} საჩხაძე, ^{ნიკოლოზი}
ნაგობიანიშა შალაღი შეფასება მისთვის შალვა დადიანის ჩამოხსნა

„გვირგვინიანების ოქაბის“ და მოთხრობას „პოეზიის დღე“. კ. გამსა-
ხურიძის „ვაშის ყვავილობა“-ს, დიქტაშვილის „აღმართი“, ჯაფ-
არიძის „ქარისკაცის ქრონიკა“, და შოგოლი რიგი მწერლები მოთხრო-
ბებს. პოეზიის გადართვილი უბიძის, ირაკლი და გი. აბაშიძის,
მარგალიტის, ბერიშვილის, ნონიშვილის, ჩიქოვანის, მამაშვილის და
სხვა პოეზიის დეტალებს. და დრამატურგ მ. მინდელიშვილის პიესებს.

განხილულ იქნა აგრეთვე დრამატურგთა ნაწარმოებები, საქარ-
თვეოს თეატრალური საზოგადოებაში დეკადის დაწყებაზე და რადიკალიზ-
მით აღნი და დეკადის მიმდინარეობის დროს თავისი ნაწარმოებ-
ების შეთხრობით მოსკოვის თეატრალური საზოგადოებრივი - "დრამ-
ატურული ცენტრი", "დრამატიკი ილიჩის", "ხელოვნების" "მოსკოვი-
ლის", "კომპრესორის", "მარკო ^{პოეზიის ნაწარმოები} ქარხნების მრავალთა-
სთან მუშათა და ინჟინერ-ტექნიკოსთა აუდიტორიის წინაშე უშუალოდ
საპროგრამოებში აქტიუბრენი მოხსენება-საუბრებს საბჭო-
თა საქარითველის რესპუბლიკის მიმდინარეობა კულტურაზე, ხელოვნებაზე,
ლიტერატურაზე გამოჩენილ ქართულ მოღვაწეებზე და სხვა თემაზე.

ყველგან მუშები დღე უკმაყოფილებას გამოხატავენ ჩაყარე-
ბული საუბრებით, მაგრამ ამავე დროს გვისაყვარებენ, რომ მოკ-

დაეგა ყველაზე საპასუხისმგებლო მხარე ჩვენნი მუშაობისა. მო-
თავედა ოპოზიციური საზოგადოებრივი ^{მხარე} საქონო იყო შეჩინება ისე-
თი სპეციკალიზაციის, რომელიც მოუხრიდებოდა აღნიშნულნი, როგორც
დაეგებოთ, ისე უარყოფითს.

ამაში ჯერ კიდევ დეკადის დანებებულ დღე დახმარება გავგო-
ნია რუსეთის თვალჩინალობა საზოგადოებაში, მაგნიშ საქონო იყო ნი-
ნასწარი შეჩინებულ ამხანაგებს საშუალება მიესყიდოდათ ენახათ სპეც-
იალიზაციის. ამის საშუალებას უმინავდებოდა მოკლებული იყო, რადგან
შეაბამა საკომარისო ორგანიზაციის ან გამოყვამ თვალჩინალობა საზოგადოებას
ბოლოებში. ასევე შეაბამა ან გამოყვამ თვალჩინალობა სა-
ქონო მასალები პირგანმებში, დიბრივროები და ხეხა. ყველა ასეთი
მასალას თვალჩინალობა საზოგადოება აგრეთვე და მათ გვამევენს 1937
წლის დეკადის მასალები.

განხილვა დისპუტებში მოწინააღმდეგე ბილივს: კა⁶ რმნიკოვმა,
მოკურესკომ, ბირმანმა, რადსუკმა, პეცროვმა, მარკოვმა, პეტროვამ,
ანკლესმა, ვასილივმა, კრიშოვამ, კარაგანოვმა, ფილიპოვმა, ვოლ-
კოვმა, პრახოვამ, ელიაშმა, ცომსკომ, პოტინსკაიამ, ლუნიჩმა,
ჩანგამ, ნონამდებანი ნეჩილი ავარიებს ინფორმაციის ხასიათს და
აქვს პრეფერენცია სპეციალიზაციის განჩინებას. თვალჩინალობა საზოგადოე-
ბა და თვალჩინის ხელმძღვანელობა, როცა კი მიიღებენ სყენოგრაშიებს
თვალჩინებში უნდა ჩააღიანონ განხილვა-დისპუტები, რომელშიაც აქცეუ-
რი მოწინააღმდეგე უნდა მიიღონ თვალჩინოებები, ჩევისონიებმა, მხა-
ცვრიებმა, მსახიობებმა, აგრეთვე უნდა ჩააღიანონ საუბრები ფაბრიკა-

ქანხნებში, სასწავლებლებში და კორმუნენოებში დეკადის შედეგებზე.

გრიზოვოვას სახელობის თეატრი

საქართველოს საბავშვო საზოგადოებრივი სამსახური

გრიზოვოვას თეატრის მთავარი ნაჯიდი მიიჩნევის ის, რომ სადეკადო რეპერტუარში არ იყო წარმოდგენილი არც ერთი სპეციალური რუსი კლასიკოსებისა, გრიზოვოვას, ოსტროვსკის, რეზნაის, გორკის და სხვების. გრიზოვოვას თეატრის რეპერტუარში ვამთავრებ მხოლოდ რამდენიმე მსახიობის შემოქმედებით შესაძლებლობა, ანუ უფრო სწორედ, რომ ვსაქმობ ვს თეატრის ვასტროლები ერთდროულად მსახიობების რეპერტუარში, რომელიც არის რეპერტუარში არის რეპერტუარის ყოველი მთელი რიგი ნიჭიერი მსახიობები.

მოლონდის ამ თეატრის დადგმა "მინსხანე ნილი" და აღნიშნის, რომ ეს სპეციალური გრიზოვოვას თეატრში უკეთესად ვამოყვანივა, ვინც დენინგრაფის პეტიონის სახელობის თეატრში. ერთხელ მოლონდის დენა "ბევისბერი გორა" და "კიკვიძე". კიკვიძის შემსრულებლებმა მსახიობმა რუსინოვმა ამხანაგ ფილომინისაგან მიიღო საჩუქრად კიკვიძის ნაქონი ხმლის ქარქაში და სთხოვა ამ რილის შემსრულებლის დროს აქა-რის ხოლმე ეს ძვირფასი საჩუქარი.

გრიზოვოვას თეატრის კორმუნენო ვფიქრობიერი წილილი შედეგებია რუსი და ქართველი ხალხის მგლობრობის ვანმეკიყვების საქმეში. კიკვიძის თანამებრძოლები: მაქსიმოვი, ფილომინი, მივაკოვი, სკოლოვი ვამოვიდენ მოგონებებით კიკვიძეზე. შემდეგ კორმუნენო ვინად ვეამკვი ვვირვირებით ვარცხნენ ვდებენიკის და კიკვიძის საფლავები.

მარჯანიშვილის საბავშვო სატყეო ტყე

მარჯანიშვილის საბავშვო სატყეო ტყის სპეციალური განხილვის
დროს მთელი რიგი ორგანიზაციები უსაყვადეურობდნენ ტყის და ეს საყვადე-
ური პირველ რიგში მღვდელთა ოჯახს, რომელიც უნდა უზრუნველყოს, რომ საბავშვო რეკრეა-
ციული ტყე უნდა იყოს განუყოფელი მთელი რიგის მუშაობისა და მსახურის
გეგმვა და მუშაობის განუყოფელი ნაწილი. ამ ტყის სპეციალური გან-
ხილვის დროს ყურადღება და მონაწილეობა დაიწესაბუნა პირველ რიგში
" რიგის III " და მღვდელთა ოჯახის მხარეზე - სპეციალური
დაკომპლექსირება, . . . მუშაობის და მღვდელთა მუშაობის სპეციალური.

რიგის, იგივე გენერალ-სერჟანტი, იგივე მუშის ძმა და
შრომის იგივე მუშა რიგის მუშა და ეს სპეციალური მომუშავენი პირი პირ-
მარჯანიშვილის საბავშვო სატყეო ტყის განსახილველად, პირველ რიგში
და იქნება მთელი საბავშვო ტყის და განსახილველად . . . და ეს
განსახილველად მთელი რიგის მუშაობის ხაზი, რომელიც
ინტელიგენციის უკიდურეს ტყის მსახიობს, რომელიც ასრულებდა
ისეთი უარყოფითი პირის უსაყვადეურობა " სინდისი - მუშაობა, ხოლო კანონ-
ნი - მსახიობი . . . "

ეს სპეციალური ოჯახი მარჯანიშვილის სატყეო ტყის დროს განსახილველად
და ამ უკიდურესობის მნიშვნელოვანი ნაწილი მუშაობის საფრთხის
განსახილველად. ამას მოყვება " მოკვდილობის ", " მარინის ", " გმა
ქვანიანიანი " და " ესკადრის დასრულება " მუშაობის ნაწილები.



რუსთაველის სახელობის თეატრი

ასევე მიყენაკლები წარმატებები ხვდით რუსთაველის თეატრის სპექტაკლებს " ახალგაზრდა შასწავლებელი", " ტარიელ გოლეას", " ლოტი-პოს მიფის", და " ოპერისფორი ტრიაგვიდას". უკანასკნელი ძალიან დაზარადა, რადგან დეკორაციულად ვერ გადამართა ვახტანგოვის თეატრის სცენაზე, რადგან შემთხვევით არ გვიხმაინა სიყვავა მიყენაკლები, სწორედ ეს მიყენაკლებობა იგრძნო მაყურებელმა და დასახელებული სპექტაკლები იპოქროსი ისე აღარ აღუდგებდათ მაყურებლებს რადგან იგივე სახელწოდების სპექტაკლები ნახული უნდათ მოსკოვის მკვიდრი თეატრების აუ მოსკოვში რასული სხვა თეატრების რეპერტუარიში. ასეთი სპექტაკლების რიყბეს ეკუთვნოდნენ " ვსკადრის დაღუპვა", " ოპერისფორი ტრიაგვიდას", " ახალგაზრდა შასწავლებელი", " მარინე".

თქმა იმისა; რომ რამოთხელი სპექტაკლებში მსახიობების შესრულება, ან მხატვრული გაფორმება არ ვსიყვავება რეჟისორულ გადაწყვეტას უმართებულთ იქნებოდა. ბუნრი რაში ამ სპექტაკლებში საინტერესოა მსახიობთა ოსტატობის, მხატვრული გაფორმების თუ რეჟისორული გადაწყვეტის მხრივ. პრესაშიც აღნიშნა საუკეთესო რაყ იყო ამ სპექტაკლებში. მაგრამ ეს არ უმართოდა, საჭირო იყო ყვავა სადგეველო სპექტაკლს ეთქვა თავისი ახალი სიყვავა. გარბსუნეთ თავის დროზე როგორ აღაფრთოვანა " ანშორმა" მოსკოვი. თუ შყა " ჯავშნოსანტი ნე" იღვ მიგბოდა მსოფლიო მნიშვნელობის თეატრში ძალიან დიდი წარმატებით. აქ მაყურებლები შედარებებს ველარ ახდენდნენ, რადგან ამის შესაძლებლობა ერთმა და მეორე თეატრმაყ ოთუსამო. ამით ერთმა და მეორე

თვალისა უჩვეულა თაჲსი მემორიალური სუბი, რაჲ მხარე მათ ახასია-
თებდათ. ეს იყო საშინაური თვალის და მსგავს სხვაგან ვერ
ნახავდით. ლაკოვი შინაარსის პიესა "ინტონი" რუსთაველის თვალის და-
გმა და მსგავს სხვაგან ვერ ნახავდით. ამავ დროს ორივე თვალის
ამ ორი ნაწარმოებთ ზარდა თაჲსი ახალი მემორიალური სიყვანა.

გამოყვანილია ერთხელ კიდევ გვარნიშვნებს, რომ თანამდროვე თემა-
ტიკა დაწერილ პიესებს უნდა ჩოვნიკოთ ძალიან დიდ პასუხისმგებლობით,
თანამდროვე თემატიკა დაგვხდის სპექტაკლები უნდა აყვანდეს იქ-
ნებს მალაღ-პინიციპულ მემორიალური სიმაღლით. სანდოების რეკონსტრუ-
ქცი დადანიყვანა უნდა ადგილიდებს პიესას და სრულყოფილ განსახიფრებას
პოლოზებს სპექტაკლის ყველა კომპონენტებში. მაშინ ასეთი სპექტაკ-
ლი თუნდაც გვინდობს ამაყუნათ სხვა თვალის ამავე სახეღმოდების
სპექტაკლებს^ნ მათი თაჲსი სიყვანა იყვანის.

ასეთ სპექტაკლთა რიგებს ეკუთვნის "ოქტობრის მიფი" და ვისაჲ
ან უნდა შეეკითხათ მოსკოვში ამ დაგვამი პასუხს ან დააყოვნებენ და
გონახუებენ: სოფოკლეს ოქტობრის მიფი რუსთაველის სახეღმობის თვალის
დაგვამათ, რომელიც აკაკი ხორავა თამაშობს მთავარი როლის.

თუ თბილისში "ოქტობრის მიფის" ხანგრძლივობა ან აღმშავებოდა
ინტსაათნახუანს, მოსკოვში ეს ხანგრძლივობა გრძელდებოდა ხოლმე ორ
საათზე მეტს: ან გვგონოთ რომ სპექტაკლს ხანგრძლივობა გამოიწვიო
გაჭიანურიგბამ. არა, დრო შთანთქა ოჯახიგბამ, მავურიგბელთა დარბაზში
გვგუნებდა " ხმა " ხორავა".

ეს იყო თვალრის ბრწყინვალე გამარჯვება. ამას მოყვა სერგო
მაქარიანიძისა და ეროსი მანჯგალაძის გამარჯვება.

სპექტაკლ "ესპანელ მღვდელზე" მაყურებლებში არ შენეებულა
კომედიისადმი განწყობილება ეს იმ დროს, როდესაც ენა არ ესმოდათ.
მსახიობებმა, რეჟისორთან და მხატვართან ერთად ვამარჯვებს მღვ-
ყვდელი ხალისიანი და ბოშიური შესრულებით.

მაქარია თალიაშვილის სახელმზის ოპერისა და ბაღყის თვალრის
სპექტაკლებზე, "დათის" კინედილოეთის პატრიარქალი", "ონღანელი
ქალწული", "გონდა" და "ოფელია" არ შენეებულა მოსკოველთა
ყურადღება და ბრწყინვალე შეფასება დაიმსახურეს კომპოზიტორების,
დირიჟორების, ქორეოგრაფების, რეჟისორების და მხატვრების
შემოქმედებამ.

ქართული კლასიკოსების და ახალგაზრდა თუ საშუალო თაობის
კომპოზიტორთა ნაწარმოებები ფართოდაა ყნობილი არა მარტო ჩვენს
კავშირში, არამედ კავშირის ფარგლებს გარეთაც. მაგნიამ ქართული
კლასიკური ბაღყის თუ ასეთ დონებზე იდგმებოდა, ეს უფრო წარმო-
დგინათ.

სინამდვილე იქცა აღქვასანდრე სუმბათაშვილის 1919 წელში გა-
მოქმედი მოსაზრება: თუ ქართული ღრუბის თანდაყოლილ სიღამამებს,
პლასტიკობას, ყუყუბას, ძლიერებას, კეთილშობილებას გაუამტეხებთ
განსაყვითლებელ ციფნიკით გაურყვებულს უფროაში რუსეთის მიტაუ-
რობითთ მაშინ ქართული ბაღყის გახდება მსოფლიო მნიშვნელობისა.

ბაღყის დიდი წარმატება მოსკოვში აღიარა და გავიდა მსოფლიო
ასპირებზე.

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ყენცრალური კომიტეტის პირ-
ველი მდივანი ამხანაგი ვასილ შვაჯანაძე 21 მარტს გაძიეთ "პირა-
დას" ჟურნალში აღნიშნა, რომ ღიყვინათურისა და ხელკანკის
დეკადა ქ. მოსკოვში წარმოადგენს ქართველი ხალხის კულტურის დღ-
დასწავლას, ამიტომ საქართველოს ღიყვინათურისა და ხელკანკის მუ-
შაკები გვანან სერიოზულ გამოყვების წინაშეა!!

ხელკანკისა და ღიყვინათურის მუშაკებმა ქართველი ხალხის,
მთავრობის და კომუნისტური პარტიის წინაშე გაამართლეს.

ამხანაგი შვაჯანაძე დეკადის შემდეგ ქ. თბილისში ოპერირ-
სა და ბაღყვის თეატრის შინაგანში დეკადის მონაწილეებს შედგა
გადაუხადე ქართველი ხალხის, მთავრობის, და კომუნისტური პარტიის
სახელით და აღნიშნა, რომ არც ერთ მოკავშირე რესპუბლიკის დეკად
არ ჩაყვინებულა ისეთ მაღალ დონეზე, როგორც ჩაყვინდა საქართველოს
დეკადამ. ამის დასადასტურებლად საკმარისია ის დიდ ყვინაღებმა და
დაჭასება, რომ კომუნისტური პარტიის ყენცრალური კომიტეტის პირში-
ე კუმილს და მთავრობის წევრები საშეგრ დაგსწინენ დეკადის სპექ-
ტაკლებს, მათ კიდევ ქონდათ სურვილი დასწინებოდნენ სწვა სპექტაკ-
ლებსა, მაგრამ მოუხდელია. ამის საშუალებას არ აძლევდათ.

ამის დასადასტურებლად მფყვანელებს ის დიდ დაჭასება, რომ
შინჯანაღიშვილის სახელობის სახეღმინათ თეატრი დაჭიდლოგებულა შინ-
შის წითელი დროშის ონიდენით.

ამაზე მფყვანელებს საჭკოთა კავშირის სახალხო ანტისტრის სტადი-
ური პირშიის დაწინაღვის ვახვანჯ ჭაბკიანის დენინუღი პირშიის
დაწინაღვის წოდებთ დაჭიდლოგება.



ამაზე შეფასებებს საბჭოთა კავშირის სახალხო არსისთვის საპა-
 ტროს წოდების მიწოდებას, ვახუშტი გომიბაშვილის, ლენინის დიდი მუშაკის,
 სურგოშვილის, აღმაშენებლის, ^{და} ილიკო სურგოშვილის
 ამაზე შეფასებებს ^{და} ხელმძღვანელებსა და დირექტორებს 581 მუშაკის ორ-
 ვიფიციანტად და საქონლის მფლობელთა საბჭოთა სოციალისტური რეს-
 პუბლიკის საპატრონო წოდებათა და უმაღლესი საბჭოს სიგელით დაჯილ-
 დოვებზე:

ასეთი დიდი ყურადღება და დაფასება გვახარებს ხელმძღვანელებს მუ-
 შაკებს უფრო უკეთესად წარმართონ მუშაობა, აღმოუფხვრათ ნაკლი
 რეზერვები გვერდებზე და გვაქვს ჩათვალი მთლიანად შევხვედეთ დენიუნური
 კომპარტიის დაინსტიტუციონირებას. 40 წლისთვის ^{და} თბილისის დაინსტიტუ-
 ციონის 1500 წლისთვის. ახლავთ ^{და} ~~შედეგად~~ ^{შედეგად} მისამართებზე მუშაობას საქონ-
 ლის მფლობელი სახლის მფლობელების დაინსტიტუციონირებას 40 წლისთვის საბჭოთა
 თანამშრომლის აღნიშვნას. დაინსტიტუციონირების დრო ახლავთ ისე დიდად და მათთვის
 რად უნდა გამოვიყენოთ ამით პრივილეგიები იმ დიდ ნაკლებს, რაც გვა-
 ვარდება დეკლარაცია ეს არის თანამშრომელი თუამაზე დადგმული სპეციალ-
 ბზე წარმართები მუშაობა ^{და} ~~ეს~~ ^{ეს} სპეციალები შედეგად მიიღებენ
 დაბლა იდგან "სოციალიზმი", "თბილისი მფრები", "ჩინოვანი" - მდ. ეს ხარვე-
 ში მთლიანად მუშაობაში უნდა აღმოუფხვრათ და შედეგად პროგრესი
 თანამშრომელი ისე კლასიკური თვითმხედველად დადგმული მათად ^{და} მხარე
 სპეციალები.



თბილისის სომხური თეატრის დაარსების 100

წლისთავი

სომხურ თეატრს საფუძველი ჩაეყარა თბილისში 1858 წელს. ეს ერთი აშკარა ფაქტია იმ დიდი მდგომარებისა და ურთიერთგაგებისა, რაც მრავალი საუკუნის მანძილზე აკავშირებდა ორ მოძმე ერს, ქართველებსა და სომხებს.

სომხური წარმოდგენები მანამდეც იმართებოდა თბილისში და სხვა ქალაქებშიც, ვერძღე 1822 წელს ყოფილი ვანქის ცაძის ეზოში დაუდგამთ პიესა "პაიკ რაინდი". ყოფილა მუცა სომხური სპექტაკლის დადგმისა აგრეთვე მოსკოვშიც ლაზარიალის ინსტრუქტის სტუდენტების მიერ.

სომხური თეატრის ჩამოყალიბების საქმეში უშუალოდ დიდი როლი ითამაშა 1850 წელს გ. ერისთავის მიერ აღდგენილმა ქართულმა თეატრმა, აგრეთვე შემუშავებულმა თბილისში ანსებულმა რუსულმა დრამამ და იტალიურმა ოპერამ. ყოველივე ამას დაემატა იმდროისათვის სომეხი ხალხის ერთგული თვითმჯგნების მრდა, რომელიც გამომწვეული იყო რუსეთთან შეერთებით.

თბილისში დაარსებული ახლად სომხური თეატრის ინგვლივ შეიკრიბა იმდროინდელი სომეხი ინტელიგენცია. გამომჩნდნენ ნიჭიერი დრამატურგები და მსახიობები: ა. ქიშმიშიანი, პ. პრეშვიანი, გ. ჯერ-ალექსანდრიანი, ნ. ჟუღინიანი, გ. იმშირიანი და სხვები. სომხურმა თეატრმა თავის ანსებობის პირველ წლებშივე მათ წინაშე დასვა ამოყანა

ისტორი

მუშათა კლასის გათვითცნობიერებისა და ამ მიზნით შეექმნა რეპრეზენტაციული ინსტიტუტი. იდგმებოდა პიესები, რომელიც ასახავდა ხალხის ყოფი-
ყბობას. ასეთები იყო ნ. ჟულინიანის "დაღლილი ლაღო", გ. ცვი-
გნიგორიანის "ესეჟ შენი მოყიქვლობა", ნ. ალაღიანის "ჯაი ჩემი
დაკარგულთ რჩოყდაათი რქროჟ" და სხვ. ეს პიესები იყო სომხური
რეპრეზენტაციული დრამატურგიის ადრეული რეპრეზენტაციული.

ამ პერიოდში სამხედრო-სამოკავალ მოღვაწეობის ასპირანტებზე გა-
მოდის სომეხი დრამატურგის კლასიკოსი, რეპრეზენტაციული დრამატურგიის დრ-
მატიკული გაზრდილ სუნდუკიანი, რომელმაც თეატრს შეექმნა მტკიცე
და ხანსადი რეპრეზენტაციული. ამავე პერიოდს მიეკუთვნება სომხური თეატრ-
რებში გვეხვრქ ჩომიშვიანის მოღვაწეობა, რომელმაც ირგვლივ შემოიკრი-
ბა ნიჭიერი მსახიობთა კოლექტივი, გაიზარდა პირობისიული რეპრეზენტაციული
და ამ რიდი დიდი მოღვაწის დაუღალავი შრომის შედეგად სომხური თეატრ-
რული მტკიცე ნიდაგებე დადგა.

დღითიდღე მტკიცეებოდა სომეხი და ქართველი ხალხის ურთიერთობა
და მეგობრობა, მათ შორის კულტურული თანამშრომლობა, რომელმაც დიდი
როლი ითამაშა ქართველი და სომეხი ხალხის შესანიშნავმა შეიკლებმა,
სენგვი მესხმა გ. სუნდუკიანმა, ვასო აბაშიძემ და სხვებმა. ქართვე-
ლი და სომეხი ხალხის მეგობრობა და ურთიერთობა ხორციულდებოდა ანა
მარყო პიესების თარგმნით ან რომელიმე სამოკავალურებრივი მოვლენის
დროს ურთიერთ მხარდაჭერით, ანამეფ მსახიობების უშუალო მონაწილეო-
ბითაც. წარმოდგენებში ქართულ სყენამე ხშირად გამოიკოტნენ სომეხი
მსახიობები გ. ჩომიშვიანი, ქ. ანაშიანი, გ. დირუშიანი და სხვები,
ხოლო ქართველი მსახიობები ვ. აბაშიძე, ნ. გოყირიძე და სხვა ხში-
რად მონაწილეობდნენ სომხური სპექტაკლებში.

რევოლუციამდე სომხური თვალწინ სწავდა ნიჭიერი მსახიობთა მთელი
 პლეადა, როგორც იყვნენ: სი^{ნი}ნიშვი, ანუხ ვოსკანიანი, პეტროს
 დრამიანი, ოვანეს აბელიანი, ვაგნამ ტაბაშიანი, პირაიოვ და სხვა.

ჯერ უიღვე რევოლუციამდე სომხური თვალწინ წარმატებით
 იღვებოდნენ ქართვად დრამატურგრათ ა. ცაგარელი, ა. ყაზბეგის, ვ.
 გუნიას, ი. რამიშვილის ი. გვებრიანიშვილის, ვ. მესხის და სხვათა
 პიესები. წარმატებით სარგებლობდა რუსული და დასავლეთი ევროპის კლა-
 სიკობთა წაწარმოებები.

სომხური თვალწინ მძლავრი აღმავლობა და გაფრთხილება დაიწყო
 საქართველოში საბჭოთა ხელოვნებების დამყარების შემდეგ, როდესაც
 მას თვალწინს სპეციალური შეწყობა აუშენდათ და პანტეონსა და მთავრო-
 ბის ყოველდღიური ყურადღების გაჩემოყვებებს შეექმნათ ყოველგვარი
 პირობები შემოქმედებითი მუშაობის გაშლისათვის. თვალწინა კარგად
 გამოიყენა რა მის ირგვლივ შექმნილი კეთილი ატმოსფერო, იგი მკვი-
 ყვე ჩადგა მონიწივე თვალწინა კლდეტყობა რეგებში.

საბჭოთა პერიოდში სომხურმა თვალწინმა მრავალი ორიგინალური თა-
 წამედროვე პიესების დადგმა განახორციელა, დღეი ადგილი აქვს თვა-
 წინს რეპერტუარში დათმობილი ქართულ რუსულ და სხვა მოძველნი
 დრამატურგთა წაწარმოებებს.

სომხური თვალწინ ყავს ნიჭიერი შემოქმედებითი კლდეტყობი, სა-
 დას მრავალი შემოქმედი დაჯადავდა როგორებიცაა: საქართველოს
 სსრ ს. აბაღოვ ანტისტები: ი. აღიბანიანი, ა. ბერიანი, მ. ბერიანი-
 ნი, ა. დუსიანიანის საქართველოს სსრ დამსახურებულნი ანტისტები:

მ. ბოჭორიანი, ^{ღმწი} ამირბეკიანი, ბ. ნენსესიანი, მსახიობები:
 რ. პრპოვიანი, ს. შვეკოიანი, ა. ქაჯაორიანი და სხვები.

თეატრის ჰეავს ნიჭიერი რეჟისურა საქ. სსრ ხელოვნების დამ-
 სახურებელი მოღვაწეების ფ. ბუკიანის და ა. აბარიანის სახით,
 რომლებიც აგრძელებენ რევოლუციამდელი სომხური ინტელისუენი თეა-
 ტრის ტრადიციებს.

თეატრის განვითარების საქმეში დიდი წვლილი შეაქვთ საქ.
 სსრ ხელოვნების დამსახურებულ მოღვაწეებს მხატვარი რ. ნაღბან-
 დიანს და კომპოზიტორ ნ. მკრტიჩიანს.

სომხური თეატრი ახალი წარმაცვებებით შეხვდა თავისი ანსე-
 ზობის 100 წლისთავს და იმედია კვლავ უფრო მაღალ საფეხურზე ავა-
 მათი შემოქმედება, და მოელი შეშოქმედებითი კოლექტივი გაა-
 მართლებს ხალხის სიყვარულსა და ნდობას.

ՎՈՒՐԿԱՅԵՅԱՍԻՈՒՆ ԹԵՐԻՆԵ ՊԵՏՐՈՎԻՆԻ

ԶԱԹԱԳԵՐՈՒ

ՎՈՒՐԿԱՅԵՅԱՍԻՈՒՆ ԹԵՐԻՆԵ ՊԵՏՐՈՎԻՆԻ ԶԱԹԱԳԵՐՈՒ ԲԱՎՐԱՆԸ Դ.
ԳՐԳՆԱՆՈՒ.

ՊԵՏՐՈՎԻՆԻ ԶԱԹԱԳԵՐՈՒՄԻ ՄՈՆԱՆՈՒՆԵՐԸ ԵՎ ՄԻՈՒՆԵՐԸ ԹՈՒՆՈՒՆԻ ՄԱՐԿԱ-
ՆԻՇՅՈՒՆԻ ՏԱԽԵՐԸՆԻ ՏԱԽ. ՊԵՏՐՈՎԻՆԻ Մ. ԶԱՐԻՏԱՆՅՈՒՆԻ ՅՈՒՍԵՎ "ՄԱՐԻՆ-
ՆԵՂՄԻՆԻ".

ՎՈՒՐԿԱՅԵՅԱՍԻՈՒՆ ԵՎ ՄԻՈՒՆԵՐԸ ՏԱԽԵՐԸՆԻ ՊԵՏՐՈՎԻՆԻ ԽԱՊԱՆ ՄԵՏԵՐԸ-
ՄԻՈՒՆԵՐԸ ՅՈՒՍԵՎ "ՈՒՆՈՒՆ ԵՎ ՄԻՈՒՆԻ".

ՆՈՒՆՈՒՆԻ Զ. ՄԵՏԵՐԸՆԻ ՏԱԽԵՐԸՆԻ ՊԵՏՐՈՎԻՆԻ ԶՄԻՆԻՆԻ ԶՈՒՆՈՒՆ-
ՆԻՇ ՅՈՒՍԵՎ "ԳՐԻՏ ՏԱԽԵՐԸՆԻ ԴԵՐՄԻ".

ԸՄՊԵՏՐՈՎԻՆԻՆԻ ՄԻՈՒՆԵՐԸ ԵՎ ՄԵՏԵՐԸՆԻ ՏԱԽԵՐԸՆԻ ՏԱԽ.
ՊԵՏՐՈՎԻՆԻ ՄԵՆՈՒՆԻՆԻ 30 ՄԱՍԻՆԸ 7 ՈՒՆՈՒՆԻ ԲԱՎՐԱՆԸ.

ԸՄՊԵՏՐՈՎԻՆԻՆԻ ԸՄՊԵՏՐՈՎ 30 ՄԱՍԻՆԻ ՄԱՐԿԱՆԻՇՅՈՒՆԻ ՏԱԽ. ՊԵՏՐՈՎԻՆԻ
ՆՅՈՒՆԻՆԻՆԻ "ՄԱՐԻՆԵՂՄԻՆԻ". ՊԵՏՐՈՎԻՆԻ ՄԻՈՒՆԵՐԸ ՆՈՒՆՈՒՆԻ ԶՄԻՆԻՆԻ
ՆԻՇՅՈՒՆԻ Ն. ՄԱՐԿԱՆԻՇՅՈՒՆԻ ԶԱՐԻՏԱՆՅՈՒՆԻ ԵՎ ՎՈՒՐԿԱՅԵՅԱՍԻՈՒՆԻ ՊԵՏՐՈՎԻՆԻ
ՆԱՐԿԱՆԻՇՅՈՒՆԻ ՄԻՈՒՆԵՐԸ ԵՎ ՄԵՏԵՐԸՆԻ ՏԱԽԵՐԸՆԻ ԲԱՎՐԱՆԸ, ԲԱՐՅԱՆ
ՄԱՐԿԱՆԻՇՅՈՒՆԻ ՄԱՐԿԱՆԻՇՅՈՒՆԻՆԻ ԶԱՐԻՏԱՆՅՈՒՆԻ ԵՎ ՄԵՏԵՐԸՆԻ ԴԱՐՄԱՆԻ
ԲԱՎՐԱՆԸ ՆՅՈՒՆԻՆԻ "ՄԱՐԻՆԵՂՄԻՆԻ" ԶԱՆԻՆԸ ԵՎ ՄԵՏԵՐԸՆԻ, ՄՈՒՆՈՒՆԻՆԻ
ԶԱՐԻՏԱՆՅՈՒՆԻ ԶԱՐԻՏԱՆՅՈՒՆԻ.

ԶԱՆԻՆԻՆԻ ՄԱՐԿԱՆԻՇՅՈՒՆԻ ԵՎ ՄԵՏԵՐԸՆԻ ԲԱՎՐԱՆԸ ԵՎ ՄԵՏԵՐԸՆԻ
ՄԵՏԵՐԸ ԶԱՐԻՏԱՆՅՈՒՆԻ ԵՎ ՄԵՏԵՐԸՆԻ ՎՈՒՐԿԱՅԵՅԱՍԻՈՒՆԻ ՈՒՆՈՒՆԻ
ՄԱՐԿԱՆԻՇՅՈՒՆԻ. ՄԱՐԿԱՆԻՇՅՈՒՆԻ: Ն. ՄԱՐԿԱՆԻՇՅՈՒՆԻ, Վ. ԶԱՆԻՆԻՆԻ, Զ. ՄԱՐ-

გულიძის, გ. დევადას, ბ. მიმინოშვილის, თ. სხირცელაძის, ვ. ნინუას, მ. თბილელის, ა. გომედაურის შერეულგვამ მაცურებლის, პრესის და ორგ-კომიტეტის მოწონება დაიძახებოდა.

ორგკომიტეტის დადგენილებით მეორე დიპლომი მიენიჭათ პიესის ავტორებს: მარკვა ბარათაშვილის, ბორიანის და მეფეშვიკოვს.

რეჟისურაში პირველი პრემია მიენიჭა სურენჯიანის სახელობის თეატრის მთ. რეჟისორის სომხეთის რესპ. სახალხო არტისტის ვართან აქ-მინანს სპექტაკლ " ერთი სახურავის ქვეშ" დადგმისათვის. მეორე პრემია მიენიჭათ რეჟისორებს გ. ღორთქიფანიძეს და დევან შალბერაშვილს სპექტაკლ " მარინეს" დადგმისათვის. მესამე პრემია მიენიჭათ აშენ-ბაიკანის სახალხო არტისტის რეჟისორ აფილ ისკანდერიძეს და ხელმძღვანელს და მსახურებულ მთავანეს რეჟისორის ალექსანდრე შანიჭოვს სპექტაკლ " ილი-რის ბუხვას" დადგმისათვის.

სპექტაკლების მხატვრული გაფორმებისათვის პირველი პრემია მიენიჭა მხატვარ სარგის ანდრიკიანს. მეორე პრემია მიენიჭათ ნუსტერ ფაქურავეს და დომიტრი თავაძეს.

როლებს საუკეთესო შესრულებისათვის პირველი პრემიები მიენი-ჭათ საქართველოს სსრ და მსახურებულ არტისტს სვადიწური პრემიის და-რეაქს მეფეა ჯაფარიძეს, მარინეს სახის შექმნისათვის, საბჭოთა კავ-შირის სახალხო არტისტს გ. ნენსესიანს, ბაბუა არტისტის სახის შექმნი-სათვის. აშენბაიკანის და მსახურებულ არტისტს ოქუმა კურბანოვას, ქვე-ნულის სახის შექმნისათვის. მეორე პრემიები მიენიჭათ საბჭოთა კავ-შირის სახალხო არტისტებს ვაგნამ ვაგნამიანს და ავტო ავტისტისთვის.

ქაღალდი ან სხვა მასალისგან, ს. ურთიერთობის, გ. შავი ფერის, აკ. კვანძის, ა. გამაღვივების, დ. მარცხენის, ი. მარცხენის, მ. მარცხენის, მ. სანაღვივების, ე. სურათის, დამსახურებულ ან სხვა მასალისგან: მ. თბილისის, ვ. მთიანეთის, ზაზაძის ნებისმიერი. მსახიობების: გ. გ. ლევადას, ბ. მიმი-
ნოვიჩის, თ. სხილვაძის, ფ. მიქაილიძის, ხ. აბრამიძის, გ. სარაძის
მ. შიხინაძის.

დახილვებზე იქნენ აღმონისტრატორ-სტრუქტურული პერსონალი-
ზაციის, ჯილდოს, მინორიტი, საფარის, დასაქმების, მუნიციპალიტეტის,
კაპიტანის, ბასილი-ბაძის, ყურბანოვი, გენერალ-ლეიტენანტი, პანჯალი და ხასან-
აღა. აგრეთვე დახილვებზე იქნენ მომხსენებლები- გ. ყიფიანი, ხ.
ჯაფარიანი, გ. ანთონიანი, რომლებმაც გააჩინეს სამივე თეატრის სპექტ-
აკლები. მათი მოხსენებები ხასიათდებოდა პრინციპულიდობით, პიესების
და სპექტაკლების ღრმა ანალიზით. დამსწრე აუდიტორიამ, პრესამ და
ორგანიზაციებმა მაღალი შეფასება მისცა მათ მოხსენებებს.

თეატრალური გამაღვივების, როგორც პირველი ისე მეორე ანასტორა-
ციის ჩატარების. თეატრალური გამაღვივების მიზნების . . . თეატრებში მო-
წოდების მიზნების განხილვის მიხედვით და არა საუკეთესო სპექტაკლის
შეჩვენებით. ჯერ უნდა ჩატარებულიყო რესპუბლიკებში ყველა თეატრების
დათვალიერება და რესპუბლიკური კომიტეტის რომელი თეატრის სპექტაკლსაც
მიიჩნევა საუკეთესოდ იმ თეატრის უნდა მიეღოს მონაწილეობა ამიერივე-
კასის რესპუბლიკების თეატრალური გამაღვივების. ამასთანავე თეატრა-
ლური გამაღვივების მონაწილე თეატრის კორექტივებს საშუალება უნდა მის-

ყველმდებარე ენაბათ ერთი მიზნის სპეციალურად და არა მარტო ის, რომ
ითამაშონ თავის სპეციალური და იმ ლამისვე დაბრუნდნენ თავის რეს-
პუბლიკაში. შემოქმედებითი პენსონარი მოკლებულად ოცნა საშუალებას
გაუმჯობესდნენ სომხური, ქართული, ამერიკა-საბჭოთაო თვალსაზრისის შემო-
ქმედებით სახეს და თვით შემოქმედება ოსტატივობას და მივლით მონა-
წილეობა განჩევდა დისპუტებში.

მესამე ნაკლი ის ოცნა, რომ ამერიკა-საბჭოთაო თვალსაზრისის გა-
მატებულში გამოვლინებული საუკეთესო სპეციალური უნდა წარდგინდ
ყოფილიყო, საკავშირო კულტურის სამინისტროში ქ. მოსკოვში ნა-
საღებად.

სხვათაგან ანსებულ პრაქტიკას თვალსაზრისის გა-
მატებისა ეკარგება თავისი მნიშვნელობა. ასეთ შემთხვევაში უფ-
რო მთავანდობნილი იქნებოდა ორგანიზაციის შემადგენლობის ცხრა
ამხანაგის მონაწილეობით რესპუბლიკებში დაფუძალინებინათ სპეციალ-
ურად, შედგინათ საუკეთესო შემსრულებლები, რეჟისორები, მხატვრე-
ბი ან მთლიანად სპეციალური.

ანსებულ ნაკლებადი მხარეები ორგანიზაციის გაითვალის-
წინა და შევსდა შუამდგომლობით რესპუბლიკების შემდგომ ორგანიზა-
ციის და სსრკ კულტურის სამინისტროში, რომ 1959 წელს მესამე თვა-
ლსაზრისის განმატებელი ქალაქ ბაქოში ჩატარდეს სრულყოფილად.

დიდი ჩინური დრამატურგი გუან ხან-ყინი

შვირმა საუკუნეში განვლო მას შემდეგ, რაც შემოქმედებით და საზოგადოებრივ ასპარეზზე გამოვიდა დიდი დრამატურგი და მსახიობი გუან ხან-ყინი.

მსოფლიოს მშვიდობის საბჭომ გაითვალისწინა რა გუან ხან-ყინის დიდი დამსახურება სამშობლო ქვეყნის წინაშე და სუნო, რომ ამ ღვანდომოსი ბელოვანის მდიდარი, ღრმადშინაანისიანი შემოქმედებითი შემოქმედება ღრისია შვირდეს მსოფლიო კულტურის საგანძურში, დაადგინა რათა 1958 წლის ივნისის თვეში საყოველთაოდ აღინიშნოს შვირასი წელი გუან ხან-ყინის შემოქმედებითი მოღვაწეობის დაწყებიდან.

გუან ხან-ყინი დაიბადა ხანგაიკში იმ რაიონში, სადაც ამჟამად მდებარეობს ქალაქი პეკინი. ზოგიერთი სხვა ცნობების მიხედვით იგი დაბადებულა ხევისის ანუში მდებარე სოფელ უენში. დაბადების წელი 1210 მკვლევართა აზრით მიახლოებით უნდა იყოს.

ჩვენს დრომდე მოღწეულ რამდენიმე პოემისა, დრამატურ ნაწარმოებთან და თანამედროვეთა ყალბულ ცნობებთან გამომდინარე გუან ხან-ყინმა, ვაჩაუციტაის შიენების ძირითადი ნაწილიდან დასწერა XIII საუკუნის მეორე ნახევარში.

ახლა თუ ისე გუან ხან-ყინის მოღვაწეობა ემთხვევა ჩინური რეჟერაციის აღმავლობის პერიოდს და კერძოდ, ჩინური ნაყოვნადური დრამატურგიის ოქროს ხანას.

XIII საუკუნის მეორე ნახევრიდან ბელჯნების სხვადასხვა დარგების და განსაკუთრებით თვალების ჩოლი, მისი სამოგადოებრივი მნიშვნელობა იზრდება. ხსენებულ პერიოდში დრამატურგისა და თვა-
ტრიალური ბელჯნების მკვლევარი აღმავლობას ისტორიული მიზნ-
ები აქცინობდნენ.

კერძოდ, 1294 წელს ჩრდილოეთ ჩინეთი მონღოლებმა დაიპყრეს. ამ ~~თაქცის~~ ^{თაქცის} ~~მადმხრივი~~ ^{მადმხრივი} ~~სამედიკო~~ ^{სამედიკო} ~~მომდენათა~~ ^{მომდენათა} ისტორიულ მსვლელობის ხელშეწყობის მიზნით.

საქმე იმასია, რომ ჩოგორის ამას თანამედროვე ჩინელი მკვ-
ლევარები გვიხსნიან მონღოლებმა დაარბიეს ადგილობრივ მსხვილ ფო-
დალთა კლასი. მსხვილი მონისმესაკუთრეთა განადგურების შემდეგ და
მათ ადგილზე ახალ მონათმფლობელთა გამორჩენის დრომდე წარმოიქმნა ის
ხანმოკლე შუადედი რომელმაც მყინების მანძილზე ხელი შეუწყო ჩო-
ნელი გლეხობის მდგომარეობის ნაწილობრივ გაუმჯობესებას.

ამასთანავე მონღოლებმა აღადგინეს დასაჯელთიდან დიდების
უკან დარღვეული კავშირი. ჩამაყ გამოიწვია ვაჭრობის განვითარება
სამღვათ და სახელებით გზებით. ჩინური ბელოსური ნაკეთობებისა და
სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ევროპულ ბაზარზე გაყვანის შინა
ხელი შეუწყო ქალაქელ ბელჯნებს და სოფლად გლეხობის მდგომარეობის
გაუმჯობესებას.

იმდროის ერთ-ერთ ბაღდადაში - "სოფლის ქვეყნის თვალებში" მოთ-
ხრობილია სოფლის ჩამოსვლა ქალაქში და თვატრიალური წარმოდგენაზე
მისი დასწრება.

რომელიც დეკლამაციითა და სიმღერით სრულდება დანარჩენ შემსრუ-
 ლებელთა ჟუნქცია მხოლოდ დეკლამაციით განისაზღვრება.

ჩოგორის ალენიშნეთ თუმცა ჩინელები გრეხობის და ხელსაწილ
 მდგომარეობა ეკონომიკურად ნაწილობრივ გაუმჯობესდა მშრომელი
 მოსახლეობა, ჩინეთის მკვიდრნი პოლიტიკურად მძიმე ჩაგვრას გა-
 ნიყდობენ.

მონღოლთა მმართველი წინეები და მათი მცხედრები ან იყნ-
 ბდნენ ჩინურ ენას და თავის საქმიანობას ახორციელებდნენ თანა-
 შემნეთა და მთავრებელთა საშუალებით. ამისათვის ისინი ჩინელი
 ხალხის მოლაღაფრებს და ნაძირაღებს იყენებდნენ. ამიტომ იმერო-
 ნდელ პოლიტიკურ ცხოვრებისათვის დამახასიათებელი იყო ვერაგობა
 და მღიქვნილობა. ვინაიდან იმერონდელი დინამაფრეგები თავის პი-
 სების თემად იჩივებდნენ ადგილობრივ მოსახლეობის საჭირბოროტ
 პირობებთან ისინი ხალხის ინტეგრირებას გამოხატავდნენ და მჭიდროდ
 იყვნენ დაკავშირებული ფართო მათემატიკით. ეს იყო მიზეზი რუ-
 ნის დინასტიის დინამაფრეგთა განსაკუთრებით დიდი პოპულარობისა.
 ამ დინამაფრეგთა შორის ყველაზე გამორჩენილი გუან ხან-ყინი იყო.

მისი სახელით გადაქცეული იყო დინამაფრეგის სინონიმად
 კაო ვენ-სიუ ეს ადრე გარდაცვლილი დინამაფრეგი ცნობილი იყო რო-
 გორის ხან-ყინო უნქაოსი, ხოლო XIV საუკუნის ცნობილი დინამაფრეგს
 შენ ხო-ფოს უწოდებენ სამხრეთელ ხან-ყინს.

გუან ხან-ყინი უაღრესად ნაყოფიერი დინამაფრეგი იყო. ცნობი-



ლია, რომ 60-ზე მეტი პიესა დასწერა. აქედან ჩვენს დრომდე მოაღწია მხოლოდ 18 ესენია: "თოვლი შუა მათხურში", "გადარჩენილი კვლეუ ქალის მიერ", "პეპელას ღოგნება", "ლყვა ვედრება მთვარისა", "ქალიშვილი მგზაურის ტანისამოსში" და სხვ.

ყველა ამ ნაწარმოებებში გამოხატულია უფრო უფრო სიყვარული უზნალო ადამიანებისადმი, ~~რომლებსაც უწოდებდნენ~~ უწოდებდნენ ძალ-მომხრების წინააღმდეგ. ამ პიესებში მხილებულია მსხვილ ფეოდალთა სულიერი სიბერავე და აღუჩინახსნილობა. სწორედ ამიტომ უზნალო ხალხში ეს პიესები დიდი პოპულარობით სარგებლობდნენ.

"თოვლი შუა მათხურში" გუან ხან-ყინის ყველაზე უფრო ყნობილი წარღვევაა.

წარღვევის გმირმა უზნალო მანჯრებმა ქალი ცოლ-ნვო მდიდარი მგ-პაწრონეს შვილი ცოლ-ნვოს ყოლად შერქვას ყიღობს, რაც ცოლ-ნვოს აღშფოთებას იწვევს, მაშინ ვნება აშლილი ახალგაზრდა მგვაწონე მგყ-ტომით მამას სწამდავს და მის სიკვდილს ცოლ-ნვოს გადააზრადებს. გონებაჩღუნვი მოსამართლე ცოლ-ნვოს სიკვდილით დასჯას მიუხჯის. ამ მარ-ტობელა ქალს აჩაჯინ ვრავს ^{მოსაჩიღე} როცა ცოლ-ნვო დასას-ჯელად მიჰყავთ სულიერათ უცებქი ქალი მოქალაღეთა წინაშე აყხადებს:

"უზნალო მოქალაქეებს სიმათლის თქმის . . . უფლება არა აქვთ ვი-წვიღან სამართლიანობის დაყვა მდიდარი მოხლეღების ინტერესებს არ შვი-ყავს! სიკვდილის წინ ცოლ-ნვო იწინასწარმეცყვადებს რომ მისი სიკ-ვდილის პასუხად შუა მათხურში თოვლი წამოვა და სამი წლის განმავლობაში გვადვა იქნება. ცოლ-ნვოს წინასწარმეცყვადე-ბა მართლდება.

სრულ-წესის პირდაპირობა და ბოროტ ძალებსადმი დაუმორჩილებლობა სიმბოლოდ უნდა აღეგნოს უბრალო ხალხთა სულიერი ძინახეებს და შინაგან სიმტკიცეს.

„ვედრას სიმშანი“ — უნაღიკომედიია. ქალბატონ ვან-ის ქმარს მოჰქვია მდიდარი, წარჩინებული ფეოდალი სახელად კო დაქინავებული დედკაცის შვილი შუნი იძიებენ და მკვლელობას მოჰქვიავენ.

მოსამართლე ვამ დადგენს, რომ უნაღიკომედიი უნდა დაისა-
 ჯოს და სიყმუბღეს გამოასაღოს, აჩვენებენ ქვინი დედკაცებდა დამო-
 კიდებულნი უნაღიკომედიი ორი უფროსი ძმა ქმრის პირველი ყოლისაგან აჩინან
 ჩვენი მძიმე სულიერი ქვინის შედეგად საკუთარი შვილს აჩინებს. რომა დე-
 და შვილის ყმებრის სანახავად მიდის იჩვენება, რომ შვილი ყმუბადლია
 და რომ მოსამართლეს თუნიმე უნაღიკომედიი მისთვინს.

ამ პიესაში გამოხატულია ხალხის დაქანება იმ მოხელეების, რომლებსაც გავლენიან პირების ან ეშინიათ და ყოფნით გამგედომბა სამართლის დასაყავად.

პიესაში „ეშმაკი ქალიშვილი“ მოთხრობილია ახალგაზრდა მსა-
 ხური ქალის იან-იანის თავდადასავალი. მესაძროა ჩინური დრამატურიგია-
 ში ეს ერთად-ერთი წანარმოებია, რომელშიაყ წარვენებია საკუთარი ბედ-
 ნიერებისათვის მებრძოლი მსახური ქალი, საკუთარი ინტერესებისათვის
 და ანა თავის მებატონის ბედნიერებისათვის.

გუან ხან-ყინმა ჩვენ დაგვიტოვა შესანიშნავი პოეტურიგები ჩი-
 ნგი ქალებსა, ხალხის წიადიდან გამოსული უბრალო ადამიანებისა.

მის ნაწარმოებებში გამოსჭვავიანი კეთილშობილი და მაღალჭუმანური იდეები. სპეციარისებრი აღნიშნავენ გუან ხან-ყინის ენის ხალხურ-წიგანს და დიდ პოეტურ ღირსებებს. დღეს მისი პიესები წარმავლობით იდგმებიან ~~რინეთის სახალხო ინსპუბლიკის თეატრების სცენებზე.~~

აღნიშნავენ რა გუან ხან-ყინის ხსენას ჩვენ ამასთანავე გამოხატავთ უდიდესი კულტურის მქონე ჩინელი ხალხის პატივისცემას. დღითიდღე ვითარდება საბჭოთა კავშირის ხალხთა და ჩინეთის სახალხო ინსპუბლიკის მგალობელი ურთიერთობანი.

კვირზე, ჩინელი და ქართველი ხალხის მგალობა თავის შესანიშნავ გამოხატულებას პოულობს კულტურულ ურთიერთობათა განვითარებაში.

ჩინეთში გამოსცა ქართველი მწერლების: შალვა დადიანის, გ. აბა-

შიძის, გ. ნახუყრიშვილის და სხვათა ნაწარმოებნი.

ჩინეთში შესანიშნავი ლექსი "გამოაქვეყნა ცნობილმა პოეტმა აღიო მაშაშვილმა, ახალგაზრდა პოეტმა ხუცა ბერულავამ და სხვებმა. მანქანიშვილის თეატრის რეჟისორი, რესპ. საბ. არტისტი ვ.

ყუშიყაშვილი აჭრამად მუშაობს ცნობილ ჩინელ დრამატურგის ყაო-იუნის დრამის "ლაიფონის" დადგმაზე. დადგმის კონსტრუქციად მონაწილეო ჩინელი მხატვარი ხანი.

დიდ ჩინელ ხალხთან, გუან ხან-ყინის სამშობლოსთან საბჭოთა ხალხს აკავშირებს ურთველი მგალობლობის გრძნობა და დიდი მომავლის საერთო გზა.

2015/3700

კოლე მარჯანიშვილის დაბადების 25 წლისთავისათვის

კოლე მარჯანიშვილი თბილისის მუშათა

თეატრში

1926 წელი, ხმები დაიწხა: " კოლე მარჯანიშვილი ჩვენთან მოვა და ჩამდენიმი რეპეტიციას დაესწრება და დაგვემარებოს! " ეს ამბავი ყველაზე მეტად გასახარებელი იყო იმ ახალგაზრდა მსახიობებისათვის, რომლებსაც არ გვენახა დიდი რეჟისორის, კოლე მარჯანიშვილის მუშაობა.

დავდა ეს სანაცრედი დღე: დილის თერთმეტი სხათი იყო, როცა კოლე მარჯანიშვილი თეატრში მოჭრდებოდა და პირსა " ყველას, ყველას " რეპეტიცია დაიწყო...

მე და დრამატურგი მიხეილ ჯაფარიძე, რომელიც იმ დროს სცენა-ზე იყო, მუშაობდა, მაშინ ახალგაზრდა მსახიობები ვიყავით და პირსა: " ყველას, ყველას-! " ში რკინის გზის თანამშრომლების როლი ვიყავით. ჩვენი მგზავრები იყვნენ მხოლოდ და მხოლოდ მეფის ოქოებები და ჯარში ძალათ წაყვანილი ახალგაზრდობა.

ავფი მოხუც დედას ვითად ვითი მარჩენალი შვილი წაართვეს და ამში მიჰყავთ... უხეშმა ოქოყრმა, დედას შვილი მკვირიდან გამოკ-გლიჯა და მშობელი მოწყვეტილ დაეცა ძირს... ბნაშმორეული ოქოყერი იარაღს უმიზნებს მოხუც დედას, რომ ის აკრძალული მოწიდან წავედეს... მაგრამ დედა ცყვიას არ ვირდება და იგი უფრო ახლოს მიიწევს, რომ

შვილი ნახოს! ასე იყო, ეს მიზანსუენა კოცე მარჯანიშვილის მოხელამ-
დის.. მაგრამ დიდმა ჩეჟოსორმა ყველაფერი პირუკულმა შეაქრიადა,
მოჟოყერი დედას კი - აღარ უძიბნებდა იარაღს! ანამდე შვილს! და თან
დიდმა ჩეჟოსორმა პიესაში ასეთი სიტყვები დაუმატა: "ნადი აქედან
მოხუცო, თორემ იყოფი შვილს მოგიკლავო", მაშინ კი დედა შეიყრდა...
ამ ჩოლის შემსრულებელს კი ყომაკურიძეს სახეზე მოძირობა უცბათ
შეეცვალა!.. ეს ადგილი ისე მალაქი მხაქრჩუხი გემოვნებით იყო გა-
კეთებული, რომ მისი დაეინყებო ან შეიძლება:

იმ სანუკვარი ჩეჟოსორიდან მინდა კიდევ ერთი მიზანსუენა გავი-
ხ სენო..

ფრონტზე და მუჩგში სიმშორი მძეიწვარებს.. ჯარის კაცები პურს
მოთხოვდენ, მაგრამ მათი გამკითხავი არაფერ არის. ჩკინიგზის სად-
კურზე სრული უნესრიგობაა.. ერთმა ჯარისკაცმა დარღის გასაქარე-
ბლად გაჩმონი უხარისოთ გასწია და იქვე შეიყრდა. მეორე კი.. მივიდა
აჯადმყოფთან და ხელით შეეხო. მაგრამ ჩოყა სიგრილე იგრძნო, ხელი
ჩაკიქნია და თაჯისქოვის ჩილაპარაკა: "მოკვდა!" და ამით მთავრ-
ებოდა სურათი.

მაგრამ დიდმა ჩეჟოსორმა ამ სურათსაყ სურ სხვა მხაქრჩუელი იფრი
მისყა. გაჩმონის დაძვრელი ჯარისკაცი გაჩეთ გაიყვანა, მას მიუმა-
ტა რჩი სხვა პერსონაჟი და სამივეს ასეთი ამოყანა მისყა, რომ ისი-
ნი სად^ეწ ნაანყდენენ არაყს და ჯარისან გულზე მაგრად დაღიეს... და,

ან ამ დროს გააბსუნდებთ თავიანთი ავადმყოფი მეგობარი ჯარისკაცს და
 მასთან ყველა-სიძღვნივთ მიტოვან!.. მეგარმონე ხადისიანათ სჭიმავს
 გარმონს და თან უხეშად ავადმყოფს ყურში ჩასძახებს... " ადექი პეუ-
 ვა იყვევდე?!" მაგნამ როცა შენიშნავს, რომ მათი მეგობარი პეცვა,
 მკვდარი... სამივენი ქუდებს იხეიან და მეგარმონე სვერიან პანგს
 უკრავდა და ისე ხედა, ხედა ვეშვებოდა ღარდა... ეს ორი მიზანსყენა,
 დიდ ნიუოსონ კოცვი მარჯანიშვილის მიერ ისე ოსტრავრნათ იყო გაკეთე-
 ბული, რომ მთელ იმ პიესას სანხეშათა ღირდა...

იმ დღენახვერის ჩეპეცვიიყიდან, რომელიც კოცვი მარჯანიშვილმა ჩვენ-
 თან ჩაატარა, მინდა იქიდან კიდევ ერთი პატარა ეპიზოდი გავიხსენო,
 რომელიც თავისი შინაარსით დიდია და მეცად საგულისხმო.

ერთი ჯარისკაცი აღდევებული შემოღის და ოპიყრეგბს ასეთი სიყვევით
 მიმართავს: " პური ჩატომ არ მოგვეყიო?!" ეს ერთი ღრამა სყენიდან
 ისე იყო ნათქვამი, რომ ვერ ვაიგებდეთ თუ ის ჯარისკაცი რას ითხოვ-
 დ, ან რა ანუხებდა. ე.ი. სიყვევა " პურს" ვერ ა მზობდა გარკვევით,
 ამის გამო კოცვი მთელი დასო სყენაში მოგვიხბომ და ასეთი სიყვევა
 გვიტხრა: " ყმანვიღებო! ყველამ კარგად იყით, რომ კინომ მიმიკა
 ნაგვანთვა... ოპეჩამ სიძღვრა.. დრამას შეჩრა სიყვევა! სიყვევა დრ-
 მაში მთავარი და თუ დრამის მსახიობმა სყენიდან მაყურებელს სიყვევა
 ვერ გააგონა, აბა მიტხრაოთ რა მსახიობიო?!"

მინავალი ასეთი შთამავონებელი აზრი დაგვიცოვა დიდმა მასნავლე-
 ბელმა კოცვი მარჯანიშვილმა, რომელიც დღესაც შექურნა ვარსკვლავივით
 გვინათებს თვალირადურ ხელოვნებაში.

საქართველოს სსრ კულტურის სამინისტროში

საქართველოს ხელოვნებისა და ლიტერატურის დეპარტის

შეძღვევ

საქართველოს ხელოვნებისა და ლიტერატურის დეპარტამენტის მისიონერული დანიშნულებით ჩატარდა. ყველა სპეციალისტსა და კონსერვატორს უსწრებლად დიდი მადლი მადგინებელი, რომელიც მხუთხალე საშობა ახილდებდა ქართული ხელოვნების მსახურებს.

დეპარტის მისიონერებისა და დანიშნულებით ჩატარებისათვის ხელოვნებისა და ლიტერატურის მუშაკებმა დიდი მუშაობა ჩატარეს. მთელ რიგ მუშაკებს მიენიჭათ მთავრობის ჯილდო-ორდენები, მედლები, ნომლები და სიგელები, რაც გამოქვეყნებული იყო პრესაში.

დეპარტამენტი აქტიური მონაწილეობისათვის გაჩაღა პრესაში გამოქვეყნებული მუშაკებისა და ახილდებულისა საქართველოს კულტურის სამინისტროსა და საქართველოს კულტურის მუშაკთა პიროვნებების რესპუბლიკური კომისიების სიგელით 174 მუშაკი.

საქართველოს მინისტრთა საბჭოს განკარგულების თანახმად საქართველოს კულტურის სამინისტრომ ფულადი ჯილდოთი დააჯილდოვა დეპარტის მონაწილეები: რაჭვისა და ბაღევის თეატრის მუშაკებს მიეცა ჯილდო 526.475 მან. ჩატარებით, რუსთაველის თეატრის მუშაკებს—130.410 მან. მანკანიშვილის თეატრის — 109,965 მან., გრიბოედოვის —98,255 მან., საქართველოს სიმფონიური ორკესტრის —103.510 მან., სახელმწიფო

კაპელას - 68.300 მან., ხალხური ყვევის ანსამბლს - 56.370 მან.
 სიმღვიან კვარცველს - 10.150 მან., სიმღერისა და ყვევის ანსამბლს -
 128.330 მან., ფილანომონიას - 53.516 მან. თბილისის კონსერვატორია -
 9,900 მან. კულტურის სამინისტროს აპარატს - 10.480 მან.

ყუდადი ჯიღო მთეყა .ი აგრეთვე გამოყენების მომწყობ
 მუშაკებს და მწვინლებს, კომპოზიტორებსა და მხატვრებსა და ანტიკვებ-
 ტორებს, კ. კაკაბაძეს, დ. შვინგელიას, ნ. ნაკაშიძეს, ს. გ. მან-
 შიაშვილს, დ. სულიაშვილს, მ. თაქთაქიშვილს, ა. ბარანოვსკის, უ.
 ჯაფარიძეს, ფ. ლუნივაშვილს, ვ. ლემონტოვს, ს. კირაკოზოვს, ბ.
 ღონთქიფანიძეს, ფ. ვინიკოვსკის, ნ. ჩიკინაშვილსა და სხვებს.

კომპოზიტორის 40 წლისთავი

წელს ოქტომბერში თანთოდ აღინიშნება კომპოზიტორის 40 წლისთავი.
 ამ საყმვედთაო დღესასწაულში აქციურ მონაწილეობას მიიღებენ ხე-
 დოვანებისა და დოვინაქურის მუშაკები. საქართველოს კულტურის სამი-
 ნისტრომ და საქართველოს კომპოზიტორის ყვენწრალურმა კომიტეტმა მთელი
 რიგი ღონისძიებანი დასახებს კომპოზიტორის 40 წლისთავის აღსანიშნა-
 ვად.

ახალგაზრდული სპექტაკლების დათვალეფრება: გამოყხადდა
 ახალგაზრდული სპექტაკლების დათვალეფრება, რომელიც უნდა დამთავრ-
 დეს 1958 წლის 15 სექტემბრამდე. 1958 წლის 15 ოქტომბრამდე შეჯამ-
 დება დათვალეფრების შედეგები და საუკეთესო სპექტაკლების შემქმნელი

თვალის კოლექტივებს მიენიჭებათ საქანთველოს კულტურის სამინისტროს და საქანთველოს უნივერსიტეტის ყუას დიპლომები. სპექტაკლების მოწინააღმდეგეებს ვადაფუცმათ სპეციალური ნიშნები. ყალბად შიშნულთ-ბედები, რომლებიც მალაღ რსებასთან ურთიერთობენ, დაჯილდოვდებიან დიპლომებითა და ძვირფასი საჩუქრებით. საუკეთესო სპექტაკლები წარუ-ნებნი იქნება თბილისის და ავტონომური რესპუბლიკათა დედაქალაქებში კომპაგნიის 40 წლისთავისათვის მიძღვნილი დეკადის დროს.

შეგვინილა დათვალის რამდენიმე კომისია შემდეგი შემადგენლობით: თავმჯდომარე - ვ. კუპჩაია, თავმჯდომარის მოადგილე - თ. ბაქრაშვილი, წევრები - ა. ჩხარტიშვილი, ნ. შალვაშვილი, ს. ვარნაძე, მ. გოგიშვილი, ვ. დავითიანი, ვ. კიკნაძე, თ. ხანელიძე, ნ. ვინაზანიძე.

რესპუბლიკური კონკურსის საუკეთესო ერთობლივად

პ ი ვ ს ა ბ ე

კომპაგნიის 40 წლისთავის აღსანიშნავად ვადაფუცმა კონკურსი საუკეთესო ერთობლივად პიესებზე. კონკურსის მიზანია თვითმრე-მედი კოლექტივიზისა და თვალისათვის ახალი ერთობლივად პიესების შექმნა კომპაგნიის, შრომაზე, სწავლაზე, დასვენებაზე, კულტურაზე, ახალგაზრდობის მალაღ მონაღ თვისებებზე, ხალხთა მე-გობრობაზე, მშვიდობისათვის ახალგაზრდობის ბრძოლაზე.

კონკურსში პიესების წარდგენის ვადა თავდება 1958 წლის 1 ავგუსტოს. მოწინააღმდეგე შეუძლია ყვადას. კონკურსში მიიღება ისეთი სხვადასხვა ჟანრის ერთობლივად პიესები, რომლებიც არ არის

ճանաչելու, ան ճանաչելու սկզբանե, անս ճաբայեթուրի Կըղըդոնիոտս ճանաչուոտ:

- Տաշլըտըտս Յոցեցըն Յոցեոթընն Յոցեոնս:
- Գրոտ Յոցեցըրի Յոցեոնս - 5000 ման.
- Ռոն Յոցըրը Յոցեոնս-- 3000 ման.
- Ռոն Յոցեոնս Յոցեոնս - 2000 ման.
- Տամ Նամնալոնեթըրի Յոցեոնս-- 1000 ման.

Տաշլըտըտս Յոցեցըն Տաճանաբո Նոցոտ /Յոցեոնսն ոճըրընն ճըրոնի,
ճանաչըր Կոնըրընն, ո. ութըրընն ճըրոնի ճոնաթնն, ճըրընն ոցըրը
ճըրոնի / ոցընն Յոցըրըն Յոնսնաճոտոտ: Տոնոնի ոյտնաճըրի Յո.

յիճ, ճըրընն ճըրընն ճըրընն ճըրընն. Գրոտընն Յոցեցընն
Կոնըրընն ճըրընն.

Կոնըրընն ճըրընն ճըրընն ճըրընն ճըրընն: Տաշ-
ճըրընն - Յ. Յոցըրընն, Յոցըրըն - ո. ճըրընն, ճըրընն-
Յ. ճըրընն, ճ. ճըրընն, Յ. ճըրընն, ո. ճըրընն, ճ. ճըրընն-
ըն, ճ. ճըրընն, ճ. ճըրընն, ո. ճըրընն.

ճըրընն ճըրընն ճըրընն ճըրընն
ճըրընն

Կոնըրընն ճըրընն ճըրընն ճըրընն ճըրընն ճըրընն,
ճըրընն ճըրընն, ճըրընն ճըրընն ճըրընն ճըրընն, ճըրընն-
ընն ճըրընն ճըրընն ճըրընն.

Կոնըրընն ճըրընն ու ճըրընն. ճըրընն ճըրընն ճըրընն 15
ճըրընն. ճըրընն ճըրընն 1 ոցընն ճըրընն 15 ճըրընն.

საბჭოთა აბარგამრეობის მაღალი შონარუნი სახე, შილი შიღიანი
სურღიანი სამყარო და სხვა.

შხაფრუნი თვითშოქშედი კორექციუვებს დათვარღიღება: წიღს

სექციეშეღრს რექციეშეღრში რსფრღეღა კომკავშირის 40 წლისთავისა-
თვის შიღეღიღი აღგიღობრღიღი დათვარღიღება შხაფრუნი თვითშოქ-
შედი კორექციუვებისა. დათვარღიღების რსხფრღიღებღად შიღეღიღიღა
საღრღანბმავოთ კომისიღა შეშეღეღი შეშეღეღიღობოთ: თავშეღმარღ
ი. სხიღეღაღე, შოღეღიღე - ი. ახეღეღიღანი, წეღიღები - თ. ბაღე-
ღიღეღიღი, შ. რიღიღაღეღიღი, შ. შიღრღავა, შ. თუშანიღეღიღი, ღ. გვა-
ღაღაღე, თ. ღოღეღა / შიღიღანი/, რ. ღაღიღე.

კურფურის საშინისფროს შორეფ-საგანშანათღებღო ღიწიღე-
ბურღებათა სამშართვიღოს დაღვარღა უბრუნეღეღოს 15 ივიღსაშეღე შუ-
სიკაღრღი და ღრღაშეღიღიღი წიღეღები 20 ახაღი სიშღეღიღო, 10 შიღისოთ
და სკეღიღიღიღო.

შოსაღრმენელი სპექტაკლები

შიშენიანე ნლის დაშღრევაშეჲ თეაღრეჲს დაგეგშილი აქვთ მთე-
ლი რიგი ახალი სპექტაკლების შექმნა.

გრიბოედოვის თეაღრი გვიჩვენებს რიშოვის პიესას "სიხანულის
ძიგბაში", კადეერონის " უხიღავ მანდილოსანს", შიფროჲანოვის პიე-
სას "გური უნდა ძგერდეს", უგრიუშოვის პიესას "საჯანძერი XI",
დ. ცოლსცოის " აღდგომას" და მაიაკოვსკის " ბადღინჯოს".

მარჯანიშვილის თეატრი აღადგენს კ. მარჯანიშვილის დაგეგმვას -
 მ. დადიანის შიესას "კაპარ გულში" / აღმდგენელი ვ. გომიამვი-
 ლი/, ახადგამრეები დაგამენ გორდონის "ჭრიკანა ქალეჟს" / რე-
 ჟისორი რ. ი. ოსტრიანი/, კ. ჩაპეკის ვარდაყვარეების 20 წლისთა-
 ვის აღსანიშნავად დაიგეგება მისი "ღერა" / რეჟისორი მ. თუმანი-
 შვილი/, ვ. ყუშილაშვილი აშმაღებს ვ. ქეღაბიანის შიესას "ხმა
 გულისა".

თეატრის თეატრის განმრახტელი აქვს წელს დაგვას: მ. მრე-
 ლიშვილის "მეავი", ი. შქერელიშვილის "შინველი ყვენობა", გაყის
 "ყვავი", მ. გოყინიძის "გახტრონის გმირები", შოლიუჩის ტარ-
 ციუტი, მ. მახაძის "გმა ავანტიენთან".

ფოთის თეატრმა რეჟერტუარში შიეცანა ნ. ანეშიძის "ჩაყ
 არ გერგება, არ შეგერგება", ი. ავანტიშვილის "ჩინელი ყვავილე-
 ბბე", ი. ვაყელის "შამილი", რ. სანიკიძის "კაიუს გრავტი", მ.
 კიკვაძის "დავით აღმაშენებელი", ჩ. ებრაელიძის "ჩამოღი ჩვენ-
 თან".

გორის თეატრის განმრახტელი აქვს დაგვას მ. კიკვაძის "ღიშოცრი
 თავდადებელი" ნ. . . ვინიკოვის "ჩოღესაყ ჰყავის აკაყი", კ.
 გოგიაშვილის "ფანავნელი ჭაბუკი".

" ა ნ გ ე ლ ა "

ბერძენი დრამატურგისა და რეჟისორის გომრგის სევასტოპოლის
 შიესა "ანგელა" თანაშერჩოვე საბერძნეთის ცხოვრებლდან რეჟერ-
 ტუარში შიეცანა რუსთაველის თეატრმა. შიესას დგამს მათეაშვილი,

დადგმის ხელმძღვანელია ა. ჩხარციშვილი. სპეციალური შეიქმნება ახალგაზრდობის ძალებით. პირის თანგმანი ეკუთვნით ნ. შიქაძეს და ვ. ნუგუბიძეს.

ორი პრემია

კომპოზიტორ ვ. თინაძეს, რომლის ოპერაში "ჩინილოეთის რძალი" დღეი წარმატება მოუპოვა საქართველოს ხელოვნებისა და დღევანდელ რეპერტუარში მოსკოვში, საქართველოს კულტურის სამინისტრომ მიანიჭა ფულადი ჯილდო 20.000 მანეთს რაოდენობით.

მუსკომპოზიტორი "საყვარელი დისშვილი" ასევე შეცად იქნა წარმოდგენილი თბილისის მუსკომპოზიტორთა კავშირში. საქართველოს კულტურის სამინისტრომ მუსკომპოზიტორის დიპლომის ავტორებს ე. ჭუბაბჩიას და შ. გრუმინსკის მიანიჭა ფულადი ჯილდო 10.000 მანეთს რაოდენობით.

შემოქმედებითი საღამოები

მანბანაძის თეატრი. საქართველოს თეატრალურმა სამოგადროებამ და მანბანაძის თეატრმა სასყენო მოღვაწეობის 25 წლისა და 30 წლის აღსანიშნავად შემოქმედებითი საღამო გაუმართა მანბანაძის თეატრის მსახიობებს რომან ლომინაძესა და ვლადიმერ ბაჩელიძეს.

საღამო წარმატებით ჩატარდა. მსახიობებმა დიდძალი მილოცვა და საჩუქრები მიიღეს. საქართველოს თეატრალურმა სამოგადროებამ ლომინაძე და ბაჩელიძე დააჯილდოვა შემოქმედებითი მივლინებით მოსკოვს.

ღ ა ნ ი შ უ ნ ე ბ ი

ქუთაისის თეატრის დირექტორად და... საშხატვრო ხელმძღვანელად
 დანიშნა ა. ვასაძე, ამავე თეატრში დირექტორ-განმკარგულებლად-
 დ. ჭვიშვილი, დირექტორის მოადგილედ - ა. ბეთანელი.

ქუთაისის თეატრის მთავარი რეჟისორი ნ. გოძიამვილი სხვა
 საშუალოზე ვადაყვანის ვაშლ განთავისუფლებულ იქნა თანამდებ-
 ბობიდან.

ფოთის თეატრის მთავარი რეჟისორად დანიშნა გიორგი
 ნოსელიანი.

საქართველოს თეატრალური სამოგავლოებაში

საქართველოს თეატრალური სამოგავლოება წინასწარ შედგენილი გეგმის მიხედვით განაგრძობდა თავის მოღვაწეობას 1958 წლის მემორეკვანტალში. მოსკოვში ქართული დიდურაქურისა და ხელოვნების დეკადის მიმდინარეობის პერიოდში, ჩვენნი რესპუბლიკის დედაქალაქში ჩამოვიდნენ სომხეთის სპენდიანოვის სახ. ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრი. აგრეთვე ჯ. ვინსთაუნის სახელობის ვორონოვისა და მახარაძის სახელმწიფო თეატრების კოლექტივები, რომელთა გასტროლები წარმავებით ჩაქრებულსათვის თეატრალურმა სამოგავლოებამ მთელი რიგი ლონისძიებები ჩაქრანა.

როგორც ყმობილია ვინების საოპერო თეატრმა თბილისელ მავრებლებს უჩვენა სპექტაკლები - "ნუნში", "ანშავ მემორე", "დავით ბეკი", და ბალეტები - "სევენი" და "რომეო და ქულია". გასტროლების დამთავრების შემდეგ თეატრალურმა სამოგავლოებამ ხელოვნების მუშაკთა სახელში მოაწყო ამ სპექტაკლების განხილვა. დისპუტი შესავალი სიყვით გახსნა რესპუბლიკის სახარხო ანლისებამ ვ. ნინიძემ. ვინების ოპერისა და ბალეტის თეატრის საგასტროლო სპექტაკლების შესახებ მოხსენებით გამოვიდა მუსიკის მყოფნი თამარ ხუნოვილი. დისპუტში სიყვითით გამოვიდნენ: ხელ. დამსახ. ურეზული მოღვაწე, პროფესორი აკ. ფალავა, ხელ. დამსახ. მოღვაწე ჯ. ბუხნიკაშვილი, პროფ. შ. ასლანიშვილი და სხვა. როგორც მომხსენებელმა, ისე სიყვითში გამოსულმა ამხანავებმა მალალი შეფასება მისყეს აღნიშნულ სპექტაკლებს.

დასასრულ სამადრობელი სიწყვა წარმოთქვა სომხეთის სსრ კულ-
ტურის მინისტრის მოადგილემ აშხ. ს. გასპარიანმა.

8 აპრილს საზოგადოებაში ეისპეტი მონაყო მახარადის საბელ-
მნიჭო თეატრის საგასტროლო სპექტაკლები ვარშემო. ეისპეტი შესა-
ვარი სიწყვით ვახსნა უმყო. აკ. თალავამ, მახარადის თეატრის
საგასტროლო სპექტაკლები - " აშალიბელი სოფელი", " მეველე",
" კიკვიძე" და " დაჭრილი ანწივი". შესახებ მოხსენებით ვა-
მოვიდა აშხ. როანი უვადე, სპექტაკლები ვანხილვამი მონანილეობა
მიოღეს რესპ. დამსახ. ანწისცხა ვ. ნინიძე
, ვრ. ბერიძენიშვილმა რეჟ. მ. აღეისიშვილმა და თეატრის
ეირეჟორმა აშხ. ბ. ნაკვიძემ.

თეატრალურმა საზოგადოებამ შემოქმედებითი საღამოების
ფოკლიდან სალცმოებო მოუნყო შემდეგ ამხანავებს: თბილისში მო-
მანდმაყურებელთა ქართული თეატრის მსახიობებს, რესპუბლიკის
დამსახურებულ ანწისცხებს მერი ერგნელს, დავით ყუბაიას, მოზარე-
შაყურებელთა რუსული თეატრის მსახიობს თამარ პაპილავაშვილს, რესპ.
დამსახ. ანწისცხ ვლ. ადამიძეს, სოხუმში- რესპუბლიკის დამსა-
ხურებულ ანწისცხ მიხ. ვავნიძეს და აფხაზეთის ასსრ სახარხო და
საქ. სსრ დამსახურებულ ანწისცხ ეკალერინე შაკირბაიას, მახა-
რადეში - რომან ლომინეძესა და ვლადიმერ ბაჟელიძეს ქუთაისში-
რესპ. დამსახ. ანწისცხ კაპილონ აბესაძეს, ფოთში- ზონის თოქუ-
რიძეს და სბვ.

ვარდა ამისა 26-30 მაისში სოხუმის თეატრში მივლენილ იქნა



სამოგადროების ბრიგადა, ბრიგადაში შედგომდნენ ჩესპ. საბ. აჩის-
სი 2. ყუშილაშვილი, დრამაქურგი მიხ. მინდელიშვილი და ჩეუ. მიხ:
გოთიშვილი. აღნიშნულმა ბრიგადამ ნახა სობუშის თვალრის ქართული

ნ. თაბუკაშვილის
და აფხაზური კორექციების სპექტაკლები " რადკომის მდივანი",
მაიკოვსკის მიხ. რაკინაძის აკ. ნიჩიტლის და პ. კაკაბაძის
" აბანა", " დანაყანი", " კინცო" და " კორმეუნიის ქორნიტეა",

ბოლო შემდეგ მონაწილეობა მიიღეს ზამეთ " საბჭოთა აფხაზეთის" ონი-
სი ილატვით მონყობილ მათურებელთა კონფერენსიაში.

მობსენებათა ყოველიდან სამოგადროების დექლარაციის ხანით
ნაკითხურ ოქნა მობსენებები: " საბჭოთა თვალრის შექმნილმდედობით მი-
მართულეებანი" - გორის, ბათუმის, სობუშის და ჭიათურის თვალრებში.

/ მომბ. ჩეუ. თ. ალექსიშვილი / მობსენება - " მყინვე ფორმის დრამა-
მალქურგი და კურსურის საბღების თეატრალმდე დრამინის რეპერტუარის
შესაბებ" მუგდოდის, ინგურის და სოფ. რუბის სასოფლო კლუბში- მომ-
ბსენებელი თვალრმყორენე ე. გრიგორია. " თვალრალური სანახაობანი

ონლოთში" - ქუთაისის თვალრში მომბს. მინერლი მარკვა ბარათაშვილი,
" ქართული ხალხური ყვევების თავისებურებანი" - ჭიათურაში, მომბ.
ქორნოგრაფი მიხ. შუბაშიკვილი, " ქართული დიფინალურისა და ბელ-
ვნების დეკადე მოსკოვში" - ქუთაისის ოპერეთა საბღში და საკომ--

ბერეო ქარხანაში, მომბს. ჩესპ. დამსაბ. აჩისსი ე. ანთაძე.

7 ოვნისს სამოგადროებამ თბილისის სომბური თვალრის 100
წლითავის აღსანიშნავად მოანყო სანიუბილეო სესია. სესია შესავალი
სიყყით გახსნა სსრ კავშირის საბაღბო აჩისსიმა ვასო გოძიაშვილიმა.

შემდეგ ნაკითხურ ოქნა მობსენებები: " თბილისის სომბური თვალრის
100 წლისთავი" - მომბსენებელი ბელ. დამსაბ. მოლვანე გ. ბუნეკა-
შვილი და " სომბურ-ქართული თვალრალური ურთიერობანი" - მომბსენ-
ებელი მინერლი სურენ ავირანი.

Վժժժժժժ ընկալմանը ընդհանրապես չէր համաձայնում։ Երկրորդը ընդհանրապես չէր համաձայնում։ Երրորդը ընդհանրապես չէր համաձայնում։ Երկուսն էլ ընդհանրապես չէր համաձայնում։

20 ոչնչացնելու համար ընդհանրապես չէր համաձայնում։ Երկուսն էլ ընդհանրապես չէր համաձայնում։ Երրորդը ընդհանրապես չէր համաձայնում։ Երկուսն էլ ընդհանրապես չէր համաձայնում։

Երկուսն էլ ընդհանրապես չէր համաձայնում։ Երրորդը ընդհանրապես չէր համաձայնում։ Երկուսն էլ ընդհանրապես չէր համաձայնում։ Երրորդը ընդհանրապես չէր համաձայնում։

დისკუსიის " მგზნებარე მეთყენებები "

მიმდინარე წლის 5 ივნისს საქართვლოს თვალწინადადებამ და საქართვლოს მნივრადთა კავშირმა ხელმწიფობის მუშაობა საბ-
ში მოწყვეტის დისკუსიის მიხ. მნივრედიშვილის პიესა " მგზნებარე მეთ-
ყენებები ", რომელიც დაიდვა გრიბოედოვის სახელობის თვალწინ. დის-
კუსიის შესაჯარი სიყვეთი გახსნა რთ. ევალქემ, ამის შემდეგდაც აღ-
ნიშნული სპექტაკლის შესახებ ვრცელი მოხსენებით გამოვიდა ხელ-
მწიფობის მეთყენებების კანდიდატი ვთქვი გუგუშვილი. ილაპარაკა რა
მოხსენებებში " მგზნებარე მეთყენების " განხორციელებამ გრიბოედ-
ოვის სახელობის თვალწინ აღნიშნა პიესის იდეური-მხატვრული ღირსე-
ბები.

მოხსენებების შემდეგ ვაიმართა კამათი, რომელიცა მოწინა-
დებმა მიიღეს პირო. ს. დანიელიამ, მნივრედიშვილამ აკ. ბელიაშვილმა,
ბ. ლ. ჟღერცმა, ე. გოთუამ და ემ. თეიგინმა, თვალწინმეთყენე ნ. ურუ-
შაქემ, მკვლევარმა ივ. ვნიკოლოძემ, დოქ. გ. გიგოლოძემ და სხვ.
თავის სიყვეთებში ბ. ჟღერცმა და აკ. ბელიაშვილმა აღნიშნეს, რომ
სპექტაკლში სყენიურად მკრთადად და არა დამაჯერებლად არიან მო-
ყვანილი ქართული სამოკვლევების წარმომადგენლები- ს. დოდაშვილი,
ჭილაშვილი და სხვ.

თვალწინმეთყენე ნ. ურუშაქემ აღნიშნა, რომ გრიბოედოვის
მეთყენე შემსრულებელს შევიწყნოს სწორედ არ აქვს გახსნილი გრი-
ბოედოვის სახე, რადგან იგი თანდათანობით კი არ ავიტანებს სახეს,
არამედ თავიდანვე თამაშობს ქრატედიას, რის გამოც მსახობი ვრთ-

ფეროვანია. ამ მხრივ მსახიობ რუსინოვს უფრო სწორად აქვს გააზრებული გრიბოედოვის უკვდავი სახე.

პროფ. ს. დანელიამ ილაპარაკა პიესის რეჟინაჟურულ ღირებულებებზე და დადებით შეფასება მისცა მთლიანად პიესას, მხოლოდ ღირს აღნიშნა, რომ სათაური " მკვნიგბარე მეოყნებე" არ შეეფერება პიესის შინაარსსა და თვით გრიბოედოვის ხასიათს, რადგან გრიბოედოვი არა ოყნების, არამედ ქმედითი ბუნების ადამიანი იყო.

სიყვით გადოსურმა პიესის ავტორმა ლიბ. მინჯელიშვილმა ნაწილობრივ ვამითარა შენიშვნები, მაგრამ არ დაეთანხმა პროფ. ს. დანელიას პიესის სახელწოდების შესახებ მიხ. მინჯელიშვილმა აღნიშნა, რომ თავისი პიესის სახელწოდება მან თვით გრიბოედოვის პირად დახასიათებდნ აღო, სადაც გრიბოედოვი თავის თავს მკვნიგბარე მეოყნებეს უწოდებს.

საერთოდ როგორც მომხსენებელმა, ისე სიყვევებით გამოსურმა ამხანაგებმა სპექტაკლი და განსაკუთრებით პიესის რეჟინაჟურული ღირსებები დადებით მოვლენად აღიარეს.

მომხსენებელმა და ყალკურმა სიყვევაში გამოსურმა ამხანაგებმა სინანული გამოსთქვეს იმის შესახებ, რომ სპექტაკლი " მკვნიგბარე მეოყნებე" ნაჩვენები არ იქნა მოსკოვში ქართული რეჟინაჟურისა და ხელოვნების დეკადამე.

კმაყოფილებით უნდა აღინიშნოს დისკუსის საქმიანი ხასიათი და მისი პრაქტიკული მნიშვნელობა თეატრის შემდგომ შემოქმედებით მუშაობის გაუმჯობესებისათვის.

სამეცნიერო სესია

თვალრმყოფნობის საკითხებზე

ა.წ. აპრილში მოსკოვში ს.ა. ავაღეშვილის ხელმძღვანელობის ინიციატივით
სრულდა რუსეთის თვალრმალური სამოგადროებასთან ერთად მოწვევა თვალ-
მყოფნობა პირველი საკავშირო თათბირი. თათბირზე მოხმენილ იქნა ხუ-
თი ვრცელი მოხსენება რუსულ საბჭოთა და რევოლუციონარული, საბჭოთა კავ-
შირის ხალხთა, დასავლეთ ევროპის თვალრმების შესწავლის შედეგებზე
და პერსპექტივებზე. მოხსენებებით გამოვიდნენ: ფილოლოგიური მეც-
ნიერებათა დოქტორი პრეფესორი ს. მოკუნესკი, ხელმძღვანელთმყოფნობის
დოქტორები, პრეფესორები ი. დიმიტრიოვი, გ. კოტანი, ს. დანილოვი,
პრეფესორი ვ. ფილიპოვი.

მოხსენებებში და კამათში მონაწილეებმა ყურადღება გაა-
მახვილეს თვალრმყოფნობის მთელ რიგ აქტუალურ საკითხებზე.

თათბირზე აგრეთვე მოხსენებთ: "სყენიური სახის შესწავლისა-
თვის" გამოვიდა საქართველოს თვალრმალური სამოგადროების წარმომადგენე-
ლი ნათელა ურუშაძე, რომლის მოხსენებამ თათბირის მონაწილეთა ინტე-
რესი გამოიწვია, როგორც საკითხის ახლებურად შესწავლის საინტერესო
ყდაშ.

თათბირს, რომელიც 4 დღეს გრძელდებოდა ესწრებოდნენ უნგრეთის,
ჩეხოსლოვაკიის, პოლონეთის, რუმინეთის, ბულგარეთის წარმომადგენე-
ლი, გამომწვევი თვალრმალური მოღვაწენი თვალრმის ისტორიკოსები და თეო-
რეტიკოსები.

თათბირში დაⁿ სვა საკითხი რათა რესპუბლიკების მფუნო-
რებათა აკადემიიდან არსებულ ხელშეწყობის ინსტიტუტებში დაარსდეს
თვალრის ისტორიის და თეორიის სექტორები.

თათბირის შუამოგებაში მონაწილეობა მიიღეს და სიტყვებით გამო-
ვიძინენ პრეზიდენტი აკაკი ფალავა, ხელმწიფი. დაშახუნიებულნი მოლვანე
გ. ბუბნიკაშვილი და თვალრალური სამოგადროების სამფუნოირო-შემო-
ქმედებთი განყოფილების გამგე მ. გივიმყირელი.

ხსენებულ თათბირში საქართველოს წარმომადგენელთა აქტიური
მონაწილეობის შესახად საქართველოს თვალრალური სამოგადროების პრე-
ზიდენტი თავმჯდომარის შალვა დადიანის სახელზე მიღებულია საქა-
ვშირო # 122. მფუნოიერებათა აკადემიის ხელშეწყობის ინსტიტუტის
თვალრის ისტორიის და თვალრის სექტორის გამგის თილოლოგიური მფ-
ყნიერებათა დოქტორის პრეფ. ს. მოკულსკის წერილი.

А К А Д Е М И Я Н А У К
Союз Советских Социалистических Республик
ИНСТИТУТ ИСТОРИИ ИСКУССТВ

25 апреля 1958 г.

Театральное Общество Груз.ССР.

Ш.Н.Децени

Сектор театра Института Истории искусств АН СССР благодарит Вас за активное участие представителей Театрального Общества Груз.ССР в научной сессии по вопросам театроведения, проведенной Институтом Истории искусств и Всероссийским театральным Обществом.

Особенно отмечаем интересное начинание по записи актерского творчества, проводимое Театральным Обществом Грузии, изложенное в сообщении В/ председателя Н.УРУШАДЗЕ.

Заведующий сектором
Истории и теории театра Института
Истории искусств АН СССР

/проф.Мокульский/

• • პრეფესორ პ. მარკოვიის რექცია

აშას წინადადება თვალწინადადებამ მოაწყო მოსკოვის სამხატვრო აკადემიური თეატრის სალიტერატურო ნაწილის ვადვიის პრეფ. პაველ პეტროვიჩის-ის მარკოვიის რექცია: "სამხატვრო თეატრის თანამშრომელი თეატრები". მომხსენებელმა უპირველეს ყოვლისა აღნიშნა ის შედეგები, რომლებიც მიმდინარეობს, რომლებიც დაიშვას თეატრის თეატრის ვას-ტრუდობა რომლის, მყინვე თეატრმა პრეფესორში, სუნიშვილისა და ნა-შვილის ქარაული ყველაზე ანსაზღვარი იტალიაში და სხვა.

მომხსენებელმა აგრეთვე აღნიშნა სამხატვრო თეატრის განსაკუთრებული ცოდნა საბჭოთა ბელოვებისადმი. მან ძირითადად ილაპარაკა თეატრის თეატრის ინიციატივა და აღნიშნა, რომ იქ მუდმივი თეატრი არ არსებობს. ყოველთვის მაქსიმალურად, რომ იყოს უმრავლესობა, ანტიკონსერვატივის ძირითადსა და მთავარ მიზანს შეადგენს კომუნიკაცია. თეატრის მუდმივად ყავს ორეჟორი, გუნდი და მთლიან მემსახურებელი. პირ-ველ მემსახურებლებს კი დაიქირავევენ მხოლოდ ამა თუ იმ ოპერის შე-სასრულებლად.

სამოქმედო სემინარები სრულდება იმ ენაზე, რომელიცაა ახის ანტიკონსერვატივის.

დასაძლევთ ფრომის თეატრის არ უყვარს ვანიკაველი სიუჟეტზე ავტორი დასაძლევთ სემინარები. მაგალითად, პარტიში უნაბე ბაილი "გოდების ბა" ერთ მოქმედებაზე გააკეთებელი. ბაილიებს "უკუბედა" და "მძი-ნიე მემსახურებას" ათავსებენ ერთ მოქმედებაში, ამით უნდა აიხსნას

ისიყ, რომ ვაუჭიწრდათ ყუნიგბა-ჩუენი დიდი თუაჭრის საბადეჟო დადგმა
 " რომეო და ჟუდიგრა" -სი. ამ საკითხის იწველიუ ახლა ვაყუბოდე-
 ბუდი კამათი მიმდინარეობს. საფრანგეთში საყინოჲ სიუჟეჟური ზადეჟს
 ვაუნიბიან. აჩუენებენ ყუკუეებს, იოგონყ ყუკუეებს- ყოდედგანი სუჟე-
 ჟის ვანიშე. ზადეჟის საკითხში საბჭოთა ვადედასა და ჟინოპის ვა-
 ვების შორის სხვადასხვაობაა, რადგან ჩუენი საბადეჟო სჟეჟვაკ-
 ეები - ყნობილია, რომ ჟუ სიუჟეჟის ვანიშე აჩ აჩსებობს.

დეკონაყიები მათ აქტა ყინოი შილიანი / ყინოანი/, რაყ სა-
 ჟინოების მიწედეოთ იყუდეგა შავანი-შავანი დეჟადეებოთ.

შანიში ვნახე " რომ-შანის" 1200-ე სჟეჟვაკი. ასეთი
 კოლხადეჟი ყიფი აიხსნეგა იბოთ, რომ ყინთსა და იშაჟე სახეღნო-
 დების სჟეჟვაკის თამაშობენ ყოდედეო / კუინაში ათყინ, იგულის-
 ხმეგა რადეენიშე დილის სჟეჟვაკი/, ე.ი. მანაშეჟ ვიღიჟ შეშოსავალი
 ხეღსაყინედი იქნეგა. შეშოქმედეებოთ თუარსაშინისოთ ეს, მსახიობი-
 ხათვის მეღისმეჟად მოსანყენი და მოსაბეზრეზეღია, რადეენიშე
 თვის მანძილმე იყუბოჟო სყენამე ყინო და იშაჟე ადამიანის სახიოთ
 და ყუბოჟიგბოთ, რადგან თუ მსახიობი ყოდედეოჟ სჟეჟვაკეებში მო-
 ნაწილეობის წორმას აჩ შეღსჩუდეებს- აწყინეჟინიშა ვასაშჩყელს აჩ
 ვასყემს. მათ თუარსაშინისოთ ამ მეოჟოთ მეშაობის უჟინაღესობა
 იმაში მეგომანიგობს, რომ სჟეჟვაკი უწინეჟეყოფილია მალადი შეშო-
 ქმედეებოთ ძადეებოთ, შეჩიჟედეები აჩიან უკეთესები, ვამოყდიდეები,
 მეგნამ თუიო ეს ვამოჩენილი და ყნობილი მსახიობეზიყ კი / იოგონყ

უკვე ვილაშქრავთ / . . . მთხუცებულობის უამს ან ანიან მაცერია-
 ლურად უმრუნველყოფილნი. ერთი მეტრისმეტად საინტერესო გერმანელი
 მსახიობი კასპარი შიმშილით გარდაიყვალა.

ან შეიძლება ან აღინიშნოს თვალრის მუშაკთა / კერძოდ,
 მსახიობის/ განსაკუთრებული ღვაწლი მსკოლისაკენ. საერთოდ დასა-
 ვლელში მეტრისმეტად სერიოზულად იკიდებოან სტანისლავსკის სისტემის
 შესწავლას, თუმცა ბშინად სქოლასტოკურად იგებენ.

ან შეიძლება ან აღინიშნოს თრიად საყურადღებო გარემოება.
 თუ აქაპდე მაცურებელი გატაცებული იყო კონობელოვნებით, რის გა-
 მოყვა ვაჟიყვილა აშინი, რომ დრამატულ თვალრის კონოსაგან საფრთხე
 ელისო, ახლა პირიქითადა მაცურებელმა პირი მისი იბრუნა თვალრისა-
 კენ.

მოსხენების შემდეგ ვამბარათ აშინო ვაყვლა-გამოყვლა.

საქართველოს თვალწინა საზოგადოების მიერ

საქართველოს საზოგადოების მიერ

გამართლული კონკურსის განმეორება

საქართველოს საზოგადოების მიერ

ჟურნალ "თვალწინა" გამართულმა დისკუსიამ და დისკუსიის დროს წამოჭრილმა საკითხებმა დიდი ინტერესი გამოიწვია თვალწინის მუშაკთა შორის. კერძოდ, ამ ინტერესის გამოხატულებამ ჩვენი საქართველოს თვალწინა საზოგადოების მიერ გამართული დისკუსიები, დისკუსიებში მონაწილეობის გამოხატულება ჩვენი აზრით მნიშვნელოვანი, თანამოსხენება გააკეთა ჩვენი საზოგადოებისათვის. როგორც მომხსენებელმა, ისე კამათში გამოსულმა ამხანაგებმა განსაკუთრებული ყურადღება გაამახვილეს იმ საკითხებზე, რომლებიც ჟურნალ "თვალწინა" იყო დასმული. კერძოდ, ა. ჩხარტიანი შეეხო "განცდისა" და წარმოგვინის თვალწინის საკითხს და აღნიშნა, რომ მიუხედავად "თვალწინის" მიერ გამართული დისკუსიის მონაწილეობის წინააღმდეგობით აღსაქმის გამოხატულებისა ამ საკითხის ირგვლივ, ფაქტია რომ უხადია: როგორც ჩვენს პრაქტიკულ მუშაობაში, ისე თვალწინა ელექტროკავშირის მრავალი კანდიდატის საკითხი ჯერ კიდევ გადუქნევადა, სწორედ ამიტომ იყო საყურადღებო მოუღონა აღნიშნული დისკუსია, — ამგვარ ჩხარტიანი, — რომ აქ პირდაპირ და მოუხიდედა აღნიშნული ჩვენს მუშაობის ბევრი ჩინოვანი მხარე.

საბჭოთა თვალწინის ჩამოშორების ერთ-ერთ მიზეზად ჩხარტიანი მიაჩნდა ის ფაქტი, რომ დოკუმენტის გამო წარუარსებელი მიმდინარეობა სოციალისტური რეალიზმად და სტალინიზმის სისულელედ მონათლეს

ეს ღვინა დაუნყის ჭრემაროცო თვატრადლობის გამოვლენას ჩვენს
 სყენაზე. სტანისლავსკის სისტრემა- ამბობს ჩხანციშვილი უდიდესი
 ჩოლი შივანურა საბჭოთა თვატრის შემოქმედებოთ განვითარებაში,
 მავრამ ვურჯარისალონებმა სწორედ ვერ გაიგეს სისტრემის ანსი,
 ჩვენს სყენაზე დაწერეს

მინავალი

თვატრმა სწორედ იმყოფი დაკარგა თავისი შემოქმედებოთი სახე, რომ
 ისინი მოქმედენ უკანასკნელ წლებში ჩვენს სყენაზე გაბატონებული
 ტრადიციისა და უსახელობის საფრთხე მიტანაობაში. ჩხანციშვილის
 საყვდელი პირად ჩივი მიმართული იყო იმ რეჟისორებისადმი, რომ-
 ზედაყუ ყაღმარად გაიგეს სტანისლავსკი და დივინიყის, რომ სტა-
 ნისლავსკი არა მარტო სყენაზე მოქმედი გმირის შინაგანი სამყაროს
 გამოვლენას აქყვდა დიდ ყურადღებას, არამედ ხაზს უსვამდა სპექ-
 ტაკლის ფორმის განსაკუთრებულ მნიშვნელობას. ჩვენ ბრძოლა უნდა
 გამოუყვყხადოთ - ამბობს ჩხანციშვილი, ისეთ სპექტაკლებს, რომელ-
 ზშიაყ არ ჩანს ნათელი და საინტერესო რეჟისორული აზრი, ამის გა-
 რეზე თვატრი ვერ მოიპოვებს საკუთარ სახეს. ჩვენს თვატრადურ ყხო-
 ვრებაში ხშირია ისეთი სპექტაკლი, რომელშიყ არავითარი რეჟისორული
 ჩანაფიქრი არ ჩანს, არყ ეპიზოდის გადწყვეტაში და არყ აქტიონურ
 შემოქმედებაში. არყ ისეთი სპექტაკლია იშვიათი, რომელშიყ სხვა-
 დასხვა სკოლისა და მიმართულების მსახეობებო მიწანწილყოვენ და მათი
 თამაში ეკლექტური მთაბეჭდილება სტოვებს. ასეთ შემთხვევაში ძნე-
 ლია არა თუ თვატრის, არამედ სპექტაკლის შემოქმედებოთი სახეზე
 დაშინაკი.



მომხსენებელი შეეხებო აგრეთვე რეჟისორისა და მხატვრის შემოქმედებას ურთიერთობის საკითხს. მისი აზრით რეჟისორისა და მხატვრის ერთობლივ მუშაობას მხოლოდ მაშინ მოაქვს სასურველი შედეგი, როდესაც კახინი ვრთინაირი შემოქმედებით პრინციპებზე დგანან და კარგად ესმით ერთმანეთისა. თუ მხატვარი რეჟისორის ჩანაფიქრის გაუთვალისწინებლად ქმნის დეკორაციებს და ან ითვალისწინებს დრამატული ნაწარმოების უანხვლ თავისებურებას, სპექტაკლი სტრიქონებზე აღრეული იქნება და ა მკლამ მას საკუთარი მხატვრული სახეც ან ექნება. ჩხარციშვილს რეჟისორისა და მხატვრის პრინციპულად სწორი შემოქმედებითი ურთიერთობის ნიმუშად მოჰყავს ვ. ყუშილაშვილის მიწერ დაგმული და ი. სუმბათაშვილის მიერ გაფორმებული სპექტაკლი "ჩიჩინაძე III - / მარჯანიშვილის სახ. თვალრი/ ამ სპექტაკლში პირტტით მხატვრულ ფორმაში ნაშოვნია კონკრეტული სინამდვილე, გარემო, აცემს-ფერო და კონკრეტული აზრი. მაგრამ ეს სპექტაკლი, სამუხებაროდ, გამონაკლისია. ჩვენს თვალრებში. როგორც წესი მხატვარი და რეჟისორი ერთმანეთისაგან დამოუკიდებლად მუშაობენ.

კამათი გაიმართა ძირითადი მოხსენებლის ირგვლივ. პირველად გამოვიდა პროდუსორი აკ. ფალავა. მან^ს თქვა სტანისლავსკის სისტემა ჩვენთან დღემდე სათანადოდ ან არის ათვისებული.

"განყდის" სკოლა ან უარყოფს მახვილ ფორმას,

შემოქმედების საღამოები

კ. აბესაძის შემოქმედების საღამო

1 ივნისს დღეო მესხიშვილის სახელობის ქუთაისის წახედმნიჭო თეატრში მოეწყო ამავე თეატრის მსახიობის, რესპუბლიკის დამსახურებული არტისტის, კაპიტონ აბესაძის შემოქმედების საღამო. საღამო შესავალი სიტყვით გახსნა სსრ კავშირის სახალხო არტისტმა, სტადინური პრემიის ღირსებმა აკაკი ვასაძემ. მოხსენება კ. აბესაძის შემოქმედებაზე წაკითხა მწერალმა როდონ ქორქიამ.

მოხსენებელმა კ. აბესაძე დაახასიათა, როგორც ნიჭიერი და შრომისმოყვარი მსახიობი. მიმდინარე წელს მას შეუსრულდა დაბადებიდან 50 წელი, ხოლო სასყენო მოღვაწეობის 35 წელი. ამ ხნის განმავლობაში მას შეუსრულებია 100-ზე მეტი როლი. მის მიერ შესრულებული როლებიდან განსაკუთრებით გამოირჩევიან ყიბუჯას როლი პიესაში " გურადი ჯარისკაცი " შვეიკი", კირიკიას როლი. პიესაში " ჯამთაბერის ასული", იღანიონისა, პიესაში "წიგნებუნიები", ბენაკიბასი, პიესაში " ვინაგობა ^{პიესაში} და სიყვარული", ყვარყვარე თუთაბერი, სახლმმართველი, პიესაში "სანაპირობე", მოსე მწერალი, პიესაში " ნინოშვილის გუნია", ჯიბო კვანტალიანი, პიესაში "გუშინდელი" და სხვა.

კ. აბესაძე სახასიათო მსახიობია, მისი ოსტატური და ნიჭიერი განსახიფრებული სახეები ყოველთვის დამაჯერებელია. აბესაძეს ახასიათებს ღამანი და მწყობრი მიზანსყენები, გმირის

შინაგან ბუნებაში ჩანდრემა, შემოქმედებითი უშუალოა და სიძარ-
თღი, მომხსენებელმა ხაზი გაუსვა იმას, რომ აბესაძე თანაო რე-
ნებს კუთხური კოორდინაცია იმერული სიკვდილის შექმნისას, ოღონდ არა ნა-
ფრადისფერად, არამედ სყენური სახის რეალისტურად გაამჩნვინათვის.
ეს მცდედ დადებითი თვისებაა მსახიობისა და დამახასიათებელი
შისი ნიჭისათვის. 2. აბესაძე ყოველთვის იმას ყურადღებას, რომ სწო-
რად ამოხსნას სიტუაცია, ამოცომაა, რომ მათემატიკა²⁰¹ დამაჯერებლად
ესმის სყენიდან შინა ყოყმანით სიყველა და გრძობა ამ სიყველის
ძალას. აბესაძე ბევრს მუშაობს როდეს, არ მიმართავს გარეგნულსა
და სანახაობითი ფაქტებს, ... ამოცომაა აბესაძე ყოველთვის
დამაჯერებელი და გულწრფელი როდესში. აბესაძის სახით ქართულ სყ-
ნას ყავს ნიჭიერი სერიოზული და შრომისმოყვარე მსახიობი.

3. აბესაძე თავისი წვლილი შეტანა აქვს კინოსტრუქტურ-
ბაში. კინოსურათ "დაკარგულ სამოთხეში" მან შეასრულა იმერული
ამნაურის როლი, ხოლო "საბუდარე ქაბუკში" თანამშრომლისა...

მსახიობს სიყველათ . . . მიმართავს საქ. თეატრალ-
ური სამოგაბოების წარმომადგენლებმა ხელმძღვანელების , დამსახურე-
ბულმა მოღვაწემ 3. კანდიდატმა და მსახიობმა დაუთო ჩხვიძემ,
რუსთაველის თეატრის დირექტორმა რესპუბლიკის საბარხო ანტისტმა
ე. ანთაძემ, ქუთაისის ინტელიგენციის საბელით მენერალმა გ. სამ-
ხარაძემ, ქართული მენერალთა ჯგუფის საბელით მენერალმა გ. გოგორი-
შვილმა. ამბ. აბესაძის მიხედვით ავრთვე სკოლებსა, ორგანიზა-
ციებსა და ჩაიონის მშრომელთა წარმომადგენლებს: მსახიობმა მიიღო

მრავალი მისასაღმებელი დეპეშა. ბოლოს შიგვა მხაჯრული ნაწილი.
წარმოდგენილი იქნა შარვა დადიანის " ნინოშვილის გურიის" მე-3
მოქმედება. მოსე მწერლის ჩოღს ასრულებდა კ. აბესაძე.

კ. კაკაბაძის " კომედიის ქონიწიგება" მე-2 მოქმე-
დებდნენ სყუნა. მანუჩარის ჩოღს ასრულებდა კ. აბესაძე და

მ. ჯაფარიძის " უამთაბერის ასულის" მე-2 მოქმედება კინკიტას
ჩოღს ასრულებდა კ. აბესაძე.

მარჯანიშვილისთეატრის საბელთ სახარხო არცისცი ბ.კომე-
ლაჟნი.

ქუთაისის თეატრის საბელთ ე. ჭიშვილი, სანკუდუტრის თეა-
ტრის საბელთ ვ. მაშინიშვილი, ქანთუდი მშხარითა თეატრის საბელთ
ნ. ცურაბოვი, კორის თეატრის სეხელთ მსახიობი დ. ყბჯანიშვილი,
გ. ყიყტიშვილი, ვ. არაქელკვი, მ. ზახვადე. მდელიყინის კავშირის
საბელთ ვტიმი ვ. თადიური.

კორის პეტიონსტრუქტის საბელთ სტრუქტონტი მძარ ჩუბინიძე.

კორის სკოლების საბელთ ნუკზარ კახნიშვილი, ვდ. სტრუქტონ-
ტი, დ. ზალიშვილი.

მხაჯერი ჯანყიტიღეზაში ნარევენები იქნა მ. ხინხუელიძის
მონანიღეობით კორის თეატრის დარკმებორან: "გლახჩის ნააშობი",
"ახადგამირდა მასნავლებელი" და "კაფანსტრა ბურუსი".

დასახრუტს მთელი დასი და სტრუქტონტი კამორიან სყენამე.

სახარხო არცისცი პიერი კობანიძე აყხადებს, რომ საბჭოთა
კავშირის სახარხო არცისცი ვასო კოძიაშვილი ნარკითბავს მონორკვს
პიესა "გმა კვარციენიშე". მაყურიღებლთა ნინაშე თავისი რეპერ-
ტრანით ნარსევა სახარხო არცისცი ვმანუდი აფხაიძე.

იუბილარი შარვა ხინხუელიძე მარკობას უძღუნის დამსწრი
ხამოკადორებს, სტრუქტონტს, მარციას და ხელისუფლებას კულტობილი
შეხვედრისათვის.



იბრაჰიმის ფაშანდო ისტაჰანელი

ამერიკაიხანური თვალწინს უწოდებდნენ მსახიობი იბრაჰიმ ისტაჰანელი
დაიბადა თბილისში 1897 წ. მუშის ოჯახში მამა ადრე გარდაეყვანა
და ამიტომ იძულებული შეიქმნა ბავშვობიდან მოკვირე ხელი ფიზიკუ-
რი შრომისათვის.

თორმეტი წლის ბავშვი თვალწინა გაიყვანა და ამ ხნიდან დაუ-
ბლოკდა თბილისში არსებულ ამერიკაიხანურ დრამატულ წიგს და ამ დღე-
დან თვალწინს ან იშინებდა.

ყბრაძეები წლის იბრაჰიმ ისტაჰანელი პ. ახიბეკოვის "მამოთვი-
ბარში" გუნდის რიგს ახრებდა. ამერიკაიხანურ წესყენაზე ახალ-
გამირა ვაჟებს ხშირად უბეჭობდათ ქალის რიგში გამოსვლა. ამა მამონ
რომელი მუსლიმანი მშობლები გაბედავდა ქალიშვილი თვალწინს "დასა-
ტუშავად" გაეშვივებინა. სასიამოვნო გაჩვენების იბრაჰიმის ხან ნა-
დირ-შაჰის მეფედა "ნადირ-შაჰი", ხან შაჰინა "ქაღალწივი ფინი",
ხანაც "გურამის" შარშინ-მალაღან" და უნ მთავრის კიდევ რამდენი
ახლი შეუყვარა ნიჭიერი მსახიობს.

მსახიობის და რეჟისორის იბრაჰიმ ისტაჰანელის სახელი დაკავ-
შირებულია თბილისთან.

იბრაჰიმ ისტაჰანელის თავისი მუშაობის ხელს უწყობდა ინტენსი-
ურობაღრი შრომაგანდას.

საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების დღიდან 1921 წ.
ამერიკაიხანური თვალწინი გაშორდა სახელმწიფო თვალწინად, ამ დღე-
დან ისტაჰანელი იყო ერთ-ერთი აქტიური წევრი.

მსახობის კვების რეჟიმი

ღიმილი იმდენად გააფრთხილებს უნდად "ცვალების" მკურნალებს
 შთაბრძნობებს მკურნალების დოქტორის ი. კანინსკის სტატიას "მსახობის
 შრომა და ხანძარი" ან "მკურნალების წაკითხვის დროს მკურნა-
 ლის რეჟიმი ანუ სანდოების რეჟიმი, როგორც ვეფხისტყაოსნის
 გმირის სახელობის სახელობის სტატიის თეორიის, სადაც მკურნალებს ვა-
 ლდები თეორიის კულისებს უბრუნებენ. რეჟიმი თვითონ უბრუნებენ, რო-
 გორც უკეთესი და ხელის ჩაქნევით ეკიდებოდნენ ბოლოდროინდელ მსა-
 ხობის თეორიას ხანძარს, სრულყოფილი უნდადებს ან აქვე-
 დნენ შრომის რეჟიმს და პირობებს. უმთავრესი ანუ ვადადებს თეორიას
 ხანძარს და სანდოების რეჟიმს. ბოლო მათგანი უნდადებს მსახობის
 რეჟიმს / სრულყოფილებს / და ამის გამო კვანძადებს მკურნალებს-
 ბას უბრუნებენ თეორიის საყვარელი რეჟიმი. ან კიდევ ისეთი რეჟიმი,
 რომლებმაც უბრუნებენ უბრუნებენ მათგანში, ანუ სანდოების სა-
 ლდობას ან წარმოდგენას, რომ წინადადება კვება, რეჟიმის დაყვ-
 დასრულება, ფიზიკური უნდადებს ხანძარს და
 უბრუნებენ მკურნალებს მკურნალებს. მკურნალებს ეს პირობებს მოეწონება
 განმარტება, მაგრამ განა ყველას ესმის და უბრუნებენ თეორიის
 ხანძარს და წინადადება კვებას?

ხშირად მსახობის ადამიანად უნდადებს კვების სანდობის,
 პირობის მათგანი ფიზიკური უბრუნებენ სანდობად იმისა, რომ და-
 მკურნალებს ისაუბრონ და ისაუბრონ.

ისეთი სისტემატური უნდადებს კვებისადმი, როგორც
 ამას აქვეყნებდა ი. შავლოვი, - რასაკვირვებია ნიდადებს უბრუნებს

შეშვებულ კუჭნანდავის დაავადებას. ამოვიციტისათვის საჭირო სითბე, ან სურ ან არის ან კიდევ მყინვე რაოდენობით. ამოვრძე საჭმელი ვა-
დაუშუშავებელი ჩივბა კუჭნანდავიში დიდი ხნითა ასეთი შეგომანიუ-
ბის ვამო საჭმელი კუჭ-ნანდავიში ვანიყდის დუდიც, და აღმოიანებს
კუჭ-ნანდავის ვანსსა და შეღებვ ჰუნებრივიც, იწვევის სხვადა-
სხვა დაავადებებს.

მსახიობებს საერთოდ შეშუდარი წარმოდგენა აქვთ წონმა-
ღური კვების შესახებ. მიღებულია თვითონ წონმაღური კვება ვამოი-
ხატებოდეს - ბევრსა და წოყივი საჭმელიში. მავნამ ეს სწორი არ
არის. რაციონაღური კვება უნდა ხდებოდეს ზომივიად და აუცილი-
ბელი ვანსსვაგებულად. ვითი კიდევ საჭიროა იყოდეს ჭამა, რომ სა-
სანიგებლო იქნეს, - და შორე საჭიროა ვანუხრივ^ი რეჟიში და მისი
ჩითში.

საკვები, რომელიც შეიყავს საჭირო მასაშირდობად ნივთიერივბას,
და რომელიც იძლევა აუცილიბად საჭირო კალორიებს, უნდა აღადგი-
ნოს ორგანიზმის ვნიგევივიკული დანაკლისა, შეიძლება არა რაციონა-
ღური ვამოდგეს. შეიძლება მავნე შეიქმნას ვანშწთვლობისათვის, თუ
კი ამ დროს არ იქნება დამული კვების რეჟიში და მის ყბოვივიბას-
თან და შრომასთან შეფარდებო.

ჩივენს სასიყოყბლო ორგანიზმში სხვა არა არის ისეთი მგნ-
ძანებელი რეგორიყ არის ჩითში. დანარჩენი სხვა შროყესებო ვანშ-
ჩთად ორგანიზმში შეჩიოდელად შიშიინანიუობენ ყვილა ორგანოების
ჩითშულობა ურთივირთშირის რეგულირება ყენსრიაღური წერიულ სისტემა-
თან. თუ აღაშინანი უწენჩიგოდ იკვებება, რეგორიყ შოუხენბდება ისე,

ამის გამო ორგანიზმში ხდება ცვლილება. ამის შედეგია ის რომ
 ირღვევა საჭმლის გადამამუშავებელი ორგანოების და სხვა მასთან
 დაკავშირებული ორგანოების განმარტობა. უარესდება გუნება, მუ-
 შაბის ინტენიუსი კვარგება და ყოველივე ეს იწვევს ადამიანში ყოვე-
 ზგვარ ავადმყოფობას. დაბეჯითებით შეიძლება ითქვას, რომ არ არის
 წონშადურის კვება, თუ არ არის დაყული ამისათვის რეჟიმი.

საბჭოთა ფიზიოლოგიურ მეცნიერებას სწორად შიამნიდა დღემი
 ოთხჯერ კვება. როგორც დაკვირვებებმა გვიჩვენა, რომელიც ჩაყარე-
 ბული იყო აკადემიის საშვილინო ინსტიტუტში. ყოლოვანი საჭმელი,
 რომელიც შეიყავს ყოლოვან ნივთიერებას მარგებელია.

როგორც წესი შესვენება ოთხ საათს არ უნდა აღემატებოდეს.
 ამ სანში საჭმელი ასწრებს გადამამუშავებას და ჭამისათვის აწვევითი
 შიღის. ბევრი, რომლებსაც ნივთი სისყრეშა ადვილად გამაღიზიანე-
 ბელი აქვთ შენად იყანენ ჭამის შირის ხანგრძლივ შესვენებას. სმირად
 სისუსტესა გრძნობენ. თავის კ... კვირვილს და არა სა-
 სიაშოვნო შეგრძნობას, აქვთ ადვილი კუჭის არეში. ასეთი ადამიანები
 რომლებიც ვერ ვრკვევიან სინამდვილეში შიშართავენ შაპიროსს.

დიდი მნიშვნელობა აქვს ჭამის რეჟიმის დაყვას და დღიური რა-
 რაყოონის განაწილებას. სასტოვად უნდა დაიყვანო საში უშთაყრესი წე-
 სი -ღებულება. დილით უშმოღ არ უნდა ვახვიდეთ საბლიდან, შომიყრად
 შიირთვით სადილი, რეწვევითების დროს ან დილის სწვევადკლების შემ-
 დავ, შშიყრი არ დარჩნეთ და დანვეთ. რაყ შეიბება საჭმლის რაოდენო-
 ბას ყრთი ჭამის დროს არ ვაძლეთ ისე, რომ კუჭი გადმოყვირთთ.

ანციხის კვების სპეციფიკა სავსებით დამოკიდებულია შინ დღიურ მუშაობაზე. ანციხისცი, რომელიც დაკავებულია დღისით რევიტრეციაზე და საღამოთი თამაში უნდა უნდა დაიყვას შედეგი კვების რეჟიმი. დღით მუშაობის დაწყებაზე საჭიროა ^{დაწყების} რათა ორგანიზმი შეაძლებდეს მუშაობის რასადაარსებად. დღის საუბში უნდა უფროდეს დღის რაციონის ერთ მესამედს, ღამის მოსვენების დროს ორგანიზმი მზადაა საჭმლის მიხატვაზე.

მსახიობისაგან ხშირად გვეხდის ჩივილი: დღით ჭამის მდრის უქონლობაზე, ასეთი მტკიცება სავსებით ეწინააღმდეგება ფიზიოლოგიურ კანონს. ყველა ჯანსაღ ადამიანს დღით ნორმალური აშეცვივი აქვს. მდრის უქონლობა ეს ვაშლწვეულია იმით, თუ ღამით ვადაცვირთულია კუჭი. ან კიდევ უმომბე ვაშიროსის მოწვევის ვაში. აუცილებლად ვადადასული უნდა იქნეს ეს უანყოფიო რეფლექსი და სისტრემატურად შეეჩვიოს ორგანიზმი დღით საუბმობას. ამრიგად, აშეცვივი ნორმალურად აღსდგება, როგორც ნათქვამია: მადე ჭამაში მოდისო.

საუბმის დროს მანგებულია ყოვლოდენი მსურენი, უკეთესია შური კარაქით და ყველი, ხაჭო, ანაქანი, ძეხვი და თევზი. კარგია აგრეთვე კვარცხის ცაფაშენი, მოხარმული კარცოფილი და თევზეულობა.

საუბმის შედეგად აუცილებელია ჩაი ერთი ჭიქა, ყავა, ან კაკაო. საუბმის რაციონი უნდა უფროდეს ერთ კილოგრამს. უკიდურეს შემთხვევაში ვაში 500 გრამს. მსახიობისათვის საჭიროა ღამით 12-1 საათზე მოსვენება.

დღის სპეციალის შედეგად საჭიროა ანაბლურული იქნეს დაბარჯული ენერჯია, ამისათვის აუცილებელია სადღიო იყოს უფრო ნოყიერი და გემრიელი ვიდრე დღის საუბში, თუმცა ძალიან ვაძლოვან

უნდა ვინღო. სა^მილი უნდა შეეფუძვოდეს ოთხი თავისაგან: ყოველ-
 დენი შადის მოსაგვინებლად საუბმის შეშედეგ წვნიანი, ეს საჭიროა
 საჭმლის გადასაუბმად ვებლად. მეორე თავი ხორცია ან თევზური
 განიერი. ეს არის მთავარი მასაშენებელი. სადღის დასასრულს
 კი საჭიროა ცუ^მილი. სადღის რაყოფი შეიძლება უფროდეს ვინ
 კილოვნაშს, მაგნიამ ანავეთარ შეშთხვევაში ან უმეფეს I კი-
 ლოვნაშისა.

ნოყიერი სადღის შეშედეგ^ს უნდა იყოს ცვილის ქვიქი, ლიმბა-
 ნდობა და ძილს იწვევს. საჭიროა სადღის შეშედეგ ვინთ-ორი საა-
 თის ძილი. თუ კი ძილი იწვევს სიმსუქნეს, იმ შეშთხვევაში საკ-
 შინისა და მუდარმა მოსხვეთთ ან კიდეც განსვირნო. თუ კი წონა
 ნაკლებია იმ შეშთხვევაში აუცილებელია ძილი და ძილის შეშედეგ მუ-
 შაობის დაწყებაშეც განვირნება.

შესაშე იქნა სვეტლაცლის დაწყებაშეც აუცილებელია, მაგნიამ
 უნდა იყოს ძილი შსუბუქი, ვინაიდან მსახობს უნდა დაძაბული
 მუშაობა. დაფვირთული კუჭი ოთხოს სისხლის გამოყოფას საკმაო
 რაოდენობით, რაც მოქმედებს გულზე და ნერვულ სისტემაზე. ამისა-
 თვის მსახობი უნდა დაკმაყოფილებს მსუბუქი კვირით, ხორცით, თე-
 ვზური, ან რძის ნაწარმით ჭიქა ყავა ან რძე ამავეებს ორგა-
 ნიშს. თუ საჭმელში მწვანე იტყობა ნაკლებად და სილითაც
 ბმინად ან იკვება ორგანიშში, რომლისთვისაც აუცილებელია ვი-
 ლამინი "ყ" ამ შეშთხვევაში საჭიროა შეიძინოთ აფთაქში ამ ვი-
 ლამინების აბი. მინიშალური დოზა დღეში უნდა შეადგინდეს
 50 მგ.

საშეჯავადოს ან კონსერვის შეშვებ ბევრს ჩვეულებათ აქვს მთლიანად შეიქმნეს ვახშამს დახარჯელი ენერჯიის ასანამბლანურ-ზღად ეს დიდათ მანანარებელია ადამიანის ჯანმრთელობისათვის. ლამით სანჯროა ძირი და მოსვენება. დასვენების პირფრად გა-მოყენება ადამიანის ორგანიზმზე ყურ გავლენას ახდენს და ყოველთვის თავდება დასვენებით. გამოკვლელებმა დადასტურია ჭაშის რეჟიმის აჩვენება მანანარ ვახშამს ძირის წინ ხელის შემშვლით ნორმალური მოსვენებისა და ძირისათვის. არ არის აგრეთვე კანგი ყალიფი კუჭით ძირი ჩაყ დიდათ შევენებელია ორგანიზმისათვის. კანგია უჩინ ან საათნახევიანი დაწლამდე დარიოთ კუჭიანი, მან-წონი, რძე ან კიდევ ჩაი ნამსხვანით. ასეთი შესუბუქი ვახშამი უმრუნველყოფს ნორმალურ ძირს და დირით კიდევ კანგ შედის.

იქვს გარემოთა მსახობის ზეშათვა და ყხოვრების პირობები ხშირად განიყდის ყვარებადობას, მსახობი იძულებულია კვების და მოსვენების რეჟიმი დაარღვიოს.

თუ რეჟიმის დარღვევას სისტემატური ბასიოთი არ აქვს ორგანიზმი იყანს, შეგნამ თუ ასეთი ყხოვრება სისტემად გადაიქ-ყა, ამ შეშთხვევაში აუყორებლად ყური შედრგი მოყყება. სპე-ყობლური გამოკვლევიით დადასტურდა, რომ რეჟიმის ყვარებადობით ანამყ თუ ირღვევა ყორვანი ნივთიფრებებით, ორგანიზმის კვება, ანამყე იძლება საჭმლის მოსანერებელი ორგანოები, ჩაყ იწვევს კუჭის დასვენებას.

მსახობისათვის დირი მნიშვნელობა აქვს დღეში ოთხჯერ კვებას. ასეთი რეჟიმის დაყვა არ იწვევს ბედმეყ სიმსუქნეს.

მსახრობი ქალი და კაცო თავის წონას ხშირად უნდა აშონშეგვინენ. წონის მარცხევი შემონშევა შეშეგნანიჩა: ადამიანის სიმაღლე თუ უღრის 155-165 სანტიმეტრის, წონშაღური წონა უნდა შქონღეს / შა-შაღრიტად, სიმაღლე 160 სან. 60 კილოგრამი/, თუ 165-175 სან. სი-შაღრიტან 185-სან-შღე ან 110 წონშაღურიად ითვღევა აჩა უშეღეს 15-20% შღეშეღე წონა კი შაჩუენღეღია სიშსუქნის.

თუ შღეშეღე სიშსუქნე ყვადღეაღობას აჩ ვანიცღის ან კიღეღ შაღუღობს, ასღეღ ღრის აშის გუღგრინღად უქერია აჩ შღეიღღევა.

შინღეღი სღვადღის სიშსუქნე თათღოს აჩ იგრძწობა, ჩადგან აჩ იწვეღს ღქიღვიღებს, შეშღეღეშჩ კი დაჩქარღეკით იწვეღს გუღის და სა-სუნთქი თრგანოღების დაავადღეებას. ჩაყ გავშოიხადღევა შაღე დაღდაშეღ და სუღის ხუთვაში, ვიღრე წონშაღური წონის ადამიანღებს. აგრღეთუე ასღეთთ ადამიანღევი ავაღღეღეღიან სისხღის წწეღის სწეუღეკით, სკღერწოშიით, არღღეღევა კუჭ-წანღღავის წონშაღური შუშაობის თუნქყოღეღი და სხვა.

ჩეგუღარუღი თობღერ კვეება ღღეში ეჩთ და იშავე სადათღეში თუ იწვეღს სიშსუქნეს - საჭიროა შღეყვადღოს წ-ღერ კვეგით, ძადღე შუჩრე ჩაყოწი.

ღიღი სიშსუქნის ღრის საჭიროა კვიჩაში ეჩთი ღღე /გამოსას-ღღეღი/ დაიყვა შეშღეღეღი ღღეღა: ეჩთი ბოთღი კეღიჩი, ჩმე- 1/2 ბოთღი ან კიღეღ ეჩთი-თჩი კილოგრამი ვაშღი, ჩამოთვღიღი შჩოღუქღეღეღი განანღიღეუღი უნდა იყოს წ-წ შისაღღეად. თჩი-საში სადათის შეს-ვენღეკით. სჩუღიად უჭშეღობა აჩ აჩის შიშანშეწწიღი, ჩოგოჩყ აშას ჩადიან ხშირად, ჩადგან ეს იწვეღს თრგანიშშის დასუსღეგებას და შაღის გავშადღრღებას.

მეცნიერული გამოკვლევა ჰვიჩვენებს, თუ კი აღაშინანი მცკიყედ
დაიყავს კვების შროშის და დასვენების რეჟიშს, შვიძღება აღ-
ვიღად დააღწიოს თავი სიშსუქნის განვითანრებას და მკურნაღ-
ბაყ ადვიღი ხეება.

ღღეში ოთხჯერი კვება სასარგებღო და შიშანშეწიწიღად არის
შიწიღული მათთვიისაყ ვინყ მყირი წიწისაა.

შე მაგწიღება ი. შავღოვის სიყყყები: აღაშინანები თა-
ვიანთ თავშეუკავღობით და უწესღებით თვითწივე იშოკღებენ თა-
ვიანთი სიყოყბღის ხანწიძღიუობას. ჯანშითეღობაში თავიღანვი
უნდა მრუნავღეს და არა მაშინ, როღესაყ შას ჰკარჯავს.

პენიტენციის თვალყურებში

ქუთაისის თვალყურმა უკანასკნელ ხანებში დაყურებულებს ორი პრემიერა უჩივნა. **ღ. დეონოვის** დრამა "შემოსუვა" / თარგმანი **პ. ნიკოლოზისა**, დადგა **ნიკოლოზისა** თ. მუსხიშვილი, მხალწერლად **გაბრიელი** ი. პეტრუცელისა. სპექტაკლში მონაწილეობენ: **შ. პინუელი**, **თ. კიკნაძე**, **ნ. ბენამძღვანი**, **მ. გვლაშვილი**, **გ. ლახვიანი**, **გ. ნაყვლიძე** - **ლი**, **ა. ჩიქვინიძე**, **ვ. ხვანიძე**, **კ. აბესაძე** და სხვ.

ჩ. თაგორის პიესა "კამოლა" / **ა. გინბურგის** ინსუენინგა, თარგმანი **გ. ნუგუზიძისა** / დადგა თვალყურის **მთ. ნიკოლოზისა** ნ. გომიძისა. მხალწერილი **გაბრიელი** დადგა **ეკუთენის** **ე. თაყაიშვილის**, **მუსიკა** - **გუგაძისა** და **ს. ნასიძის**. ყვევები დადგა **ღ. შიგინბაყვალი**. მთავარი როლებში მონაწილეობენ **ყ. ოთარაშვილი**, **ფურიალი**, **ა. დანიანი**, **შ. ხაჯალი**, **მონაწილე**, **ი. ბალიაშვილი**, **ჩ. ასათიანი**, **ა. ქვრივა** - **ქვანი**, **თ. ლეონიშვილი**, **გ. კოკვილი**,

- **ყ. ადვიშვილი** და სხვ. პრემიერა წარმატებით ჩატარდა. თვალყურის თვალყურმა - ხელმძღვანელების განახლების შემდეგ დადგა **გარსია** **ლორკას** პიესა "სიხლიანი ქონილი", რომლის დადგმა **ეკუთენის** თვალყურის **მთ. ნიკოლოზის** **თ. მალაღვილის** **აბაღვილი** **ნიკოლოზის** **ნაშუაწი** **კანკი** **შეფასება** **მიიღო**.

ყოთის თვალში 25 მაისს შედგა ყოთის სახელმწიფო თვალრის
მხახოზის ზონის ნიკოლოზის-ძე თოფურიძის სასყენო მოღვაწეო-
ბის ~~აღ~~ აღსანიშნავი შემოქმედების საღამო. საქართველოს
კულტურის სამინისტრომ და კულტურის მუშაკთა პროფკავშირის
რესპუბლიკურმა კომიტეტმა ამბ. თოფურიძე დააჯილდოვა საპატიო
სიგელით. საღამო გულბილად ჩაჟარდე.



საქართველოს თვალწარღერი სამოგაბოგების 1957 წლის

წლიური ანგარიში

1957 წლის წლიური სანარიმომ გეგმეგბის შეგნუღეგბა

გასახეღეგბა	1957წლ. გეგმა	1957 წლის ფაქტოური შეგნუღეგბა	შეგნუღეგბის პროცენტო
-------------	------------------	-------------------------------------	-------------------------

საღირომ პიროღეგბა

1. სანარიმომ განყოფიღეგბა	6820,0	9134,5	133,9
2. ს ტ ა მ ბ ა	680,0	702,9	103,0
ს უ ლ	7500,0	9837,4	131,2

სასაქონლო პიროღეგბა

1. სანარიმომ განყოფიღეგბა	6400,0	9010,5	140,8
2. ს ტ ა მ ბ ა	600,0	605,6	100,9
ს უ ლ	7000,0	9616,1	137,4

ღაგროღეგბა

1. სანარიმომ განყოფიღეგბა	1137,1	1965,0	172,8
2. ს ტ ა მ ბ ა	60,0	143,8	238,8
ს უ ლ	1197,1	2108,8	176,8

მალაშიამ 1957 წლის სავაქრო გეგმა შევსნულა 110,8%-ცით.

აღსანიშნავია ის, რომ როგონც საღირომ, ისე სასაქონლო პიროღეგბის წლიური გეგმეგბი საქ. თვალწარღერი სამოგაბოგების სანარიმომეგბის მიღწ შეგნუღეგბული იყო 1957 წლის პინეღეღ ოქტომბრისათვის.

გამომყვებლობა " ს ე ლ ე ნ ე ბ ა "

გვეგვებით დამტკიცებული იყმ	წიგნების რაოდენობა	სააღწერო ფონდის რაოდენობა	ტირაჟი
1954 წლის წარჩინი	1	10,0	3
1955 " "	8	39,7	29
1956 " "	13	66,4	45
1957 " " გვეგვით	34	314,0	127
სულ	56	430,1	207

ქაქელინის გამომყვებლობა

1954 წლის წარჩინიდან	1	7,7	2
1955 " "	3	22,7	11
1956 " "	8	34,4	26
1957 " წლის გვეგვით	9	99,3	37,5
1957 წელში გვეგვითის ვარგეში	3	30,5	19
ს უ ლ 24		194,6	95,5

შესრულების %-ში

გამოსაყვები იყმ ვადამაჯად წიგნებისადა	56	430,1	204
გამომყვებ იყმ ქაქელინის	24	196,6	93,5
შესრულების %-ში	70,5	62	73,6

შ რ ე მ ი დ ი უ შ ი

1957 წლისათვის საქართველოს თვალრადური სამოგადროების
შრემიდიუმს, სამოგადროებანე დაკისრებულ ყველა ლონისძიგბათა
ჩასაქრანებლად დამქკიყფებული ჰქონდა 609,5 ჰაქციურად დაბარქული
აქეს 603;9 მანეთი.

ჩასაქრანებელი ლონისძიგბები კი ჩაქრანებულია გეგმაზე გადა-
მეცებით.

სანეწრო ანარისებები:

სამოგადროების დაარსებობან	1957 წლის 1.1-დე	წეწრებისაგან	
სანეწრო ანარისებები აკრეფილი იყო	- - - - -		21431-45
1957 წლის განმავლობაში აკრეფილია		12411-23
ამრიგად 1958 წლ. 1.1 თვის აკრეფილია			33842-58

სამოგადროების წეწრთა ყოფაცხოვრების გაუმჯობესების და კულტურული
მომსახურეობისათვის 1957 წელში სამოგადროების შრემიდიუმის მიერ
გამოყოფილი იყო 90.000 მანეთი.

აღნიშნულ თანხიდან შექმნილია სამოგადროების წეწრებისათვის
7 საგმური დასასვენებელი სახლებში, გაყუმულია დაბმარება სამოგა-
დროების 91 წეწრზე ჰამით 81.900 მანეთის რაოდენობით.



տղային համագործակցության 1957 წლის / შენაერთ /
 წლიური შენაერთი ուղղდა შედეგ სურათს:

ა ქ ლ ი ე ნ

ბ ა ს ი ე ნ

1. ძირითადი საშუალებანი:

1/ სავსეთანი და მათთან გათანაბ-
 რებული საშუალებანი

ა/ ძირ.საშ.სან.წნიშვნ.	1270,2
ბ/ შენაწარმები ბიუჯეტში	421,2
გ/ სხვა განყ.საშუაღ.	15,0
	1796,4

ა/ სხნესე. ონერი	5705,0
ბ/ ძირ.საშ.ყვეთა	176,7
გ/ დაგროვება	1851,1
დ/ მუშა-მოსამსახ. ხარჯები	216,1

7948,9

2/ ნონმიწვები საშუაღ.	3858,6
3/ ფუღარი საშუაღ.	820,1
4/ ვარავმავ.საქმენ.	566,6
5/ დევიტორები	1120,8
6/ შენაძენები	136,6
7/ ვაშვარავნებანი	1000,0

2/ მყ.ფას.ინვ.ყვეთა	129,0
3/ ონრები	26,2
4/ კრედიტორები	349,6
5/ აღმრეცმაცო	190,7
6/ დანიყ.საქმენებ	634,6

ბ ა რ ა ნ ს ი 9279,0

9279,0

აღნიშნულიდან გამოდინანი სავ. თღაღრალინი სამგარეგების ქონება
 1958 წლის 1 იანვრისათვის ურის:

ა ქ ლ ი ე ნ

ბ ა ს ი ე ნ

1/ ძირითადი საშუაღებ.	1108,5
2/ ნონმიწვები "	2904,3
3/ ფუღარი საშ.	820,1
4/ ვარავმავ.საქმენი	566,6
5/ დევიტორები	551,1
6/ ვაშვარავნებანი	1000,0

1/ სავ.დამათთან გათანაბ.საშუაღ. სანესებოთ ონრში	5705,0
2/ დაგროვება	1223,4
3/ ონრები	26,2

ბარანსი 6954,6

6954,6

სამგარეგების ქონება 1956 წელთან შედარებით /6954,6-5440,6/
 გაზრდილია 1514,0

Նխանորդ, որը պահելու մտքը, լրջորեն զննելու պահում;
 Մեծանորդ, որը պահելու մտքը շրջան մտնելու պահում.

Մեծանորդն առաջին ճի ուղիքը թողնել, հոգուս հիշելու ընդմիջ
 զննել, թողնել, թողնելն առաջին քննել մեծանորդ.



Ինչ քննել շրջանը, որը զննելու թողնել խնայելու զն-
 ընդմիջ զննելու - խնայել, զննել խնայելու շրջանը - զն-
 ընդմիջ.



Մեծանորդ խնայելու խնայելու շրջանը զննելու խնայելու շրջանը
 խնայելու խնայելու, որը զննելու խնայելու խնայելու.



Մեծանորդ զննելու խնայելու խնայելու խնայելու խնայելու
 խնայելու, զննելու խնայելու խնայելու խնայելու, որ-
 ընդմիջ մեծանորդն առաջին խնայելու խնայելու. պահելու
 մեծանորդն զննելու, պահելու խնայելու խնայելու խնայելու.



Ի Ն Ն Ն Ն Ն Ն Ն

Ինչպիսիք, որը խնայելու խնայելու խնայելու խնայելու խնայելու խնայելու
 խնայելու խնայելու խնայելու խնայելու խնայելու խնայելու

ასახადენენ, ამდენო და ან აღაშანაკო. მაგნამ როდესაც ვისმენ
 სექსტეცს " ომენტანიდან" მე უკვე ვთქვით იმამე, რომ აქ არის
 რაღაცა ისეთი, რაც ანდვებს მხატვრული სიძინთლის მოახუნნიღებას.
 მაკვინვებს და მანყვიფრებს ის ვახაოყანი ბეროვნება, რომელთაც
 შესძლო მოყარება სექსტეცის ექვსი შარტია ყოველი წვერისათვის
 მიენიჭებინა თავისი განსაკუთრებული ხასიათი. მკვეთრი ფინებია
 ვამოყყო ვრამანჯონსადან ყოველი მომქმედი შინი. ასე, რომ მავი-
 წყდებს სიძინთლებს ან ყოფნა ავით საქმის არსში. მე აღვაცებუდი
 ვან შინოზითი სიძინთლის სიღრმითა და ეს აღვაცებდა აიძულებს ჩემს
 გონებას დადუმდეს.

ბ ე კ რ მ ე მ გ ი

საბერძნო ინამუვილი

აღიქვსაბერძნო ინამუვილი, თვალწინააღმდეგობაში საბერძნოს სა-
ბერძნო ცნობილი ერთ-ერთი შექმნილი იყო ქართული ერთგული მუსი-
კალური ხელოვნებისა. უახლესი დროისათვის მათანაა დარღვილია,
დომინიანი ანაყოშილია, ვიქტორი დოლიძისა და ვანო სანაქიშვილისა,
აი ამ დიდ მოხელეთან ერთად ჩვენნი დაკნინებული სამეფო ხელოვნე-
ბა გამოვიდა ახალ დიდ შინაგანადა და შექმნეს ქართულ-ერთგული
კლასური ხელოვნების წინადასრულები.

1929 წელს საბერძნო ინამუვილი თბილისიდან იტალიაში გაემგზავ-
რა და იმდროს ქალაქ მილანში. იქ მან შეყვარებულა დანიყო მსოფ-
ლიში განთქმულ კონსერვატორი მისტრინთან, დიდი პონტისთან და კუზნეც
პაისთან. ამადე დროს საბერძნო დიდი ენთუსიაზმით სწავლობდა იტალიური
ენას პედაგოგ ალფრინის ხელმძღვანელობით, იტალიური ენას საბერძნო
თავისუფლად დაუფლდა, ამის შემდეგ მან შეყვარებულა დანიყო ვანო
სანაქიშვილის ჯუღითად დროისათვის, განთქმულ შინადასრულები
ჩინადასრულებთან და წელიწადნახევარში გაიარა სკანდინავია, ნიგორდრო-
სა და ცოლიდასრულის პარიზი. დაუღალავი შრომის მოყვარებობის
წყობილი იტალიური ენაზე საბერძნო ინამუვილი მოამბარა: " აიდა",
" ცინადადა", "ნიგორდრო", " ანდრე შენიე", " ჰენოცები",

"ჯარბენი", "ოჯერი", "ფაფრილი ქალი", "ცოცხალი", "ცნუბადური" და ყრანგულ ენამე "რომეო და ჯულიეტა" — ამ ოპერებში გამოხედის შვიდეუც ხანდრო ინაშვილმა სახელი ვაითქვა ივანის ქალაქებში, როგორც შეხანიშნავი ბაროკონის ხმის მეტნე მომღერალმა და მას იწვევენ ფროპის დიდ ქალაქების საოპერო თეატრებში. ხანდრო ინაშვილი დიდი მანდატებით გამოდის ქალაქ მანქინაცო ოპერის დას-ში, იქ მან იმღერა აღდონისის / "ფაფრილი ქალი" / "ცოცხალი-რსა" / "ჯარბენი" და გრად დი-ლუნას / "ცნუბადური". პანელიები:

ხანდრო ინაშვილის სახელი შოველ შივე მსოფლიოს, მისი ხმა ამშვივებდა ესპანეთის საოპერო თეატრის დასს და მას იქ სახოვენ დანჩეს ოპერის თეატრის დასში, მაგრამ მას მშოკოური ქვეყანა იბიდავდა და 1925 წელს ივანისიდან აზილისში დაბრუნდა და დიდი სიბარულია შვიდეუც აბილისის ოპერისა და ბარეტის თეატრში მუშაო-გას. აქ მან კლასიკური ოპერებიდან მრავალი . . . პანელია იმღე-რა, მისი გამოხედა რომელიმე ოპერაში, იყო ფრონენური კულტურის დიდი დღესასწაული.

ხანდრო ინაშვილი არა მანცო ოპერის დიდი მომღერალი იყო, არამე შეხანიშნავი აღმშრელი მოშავალი საოპერო კარნიებისა, — ის იყო შროვესონი ვანო ხანიჩიშვილის სახელობის კონსერვატორიისა, სადაც დიდი ენერვიით მუშაობდა და წილიდა საოპერო თეატრის კარნიებს.

სანდრო ინაშვილი^ს ქართულ-ეროვნული საოპერო ხელმოწერის გან-
ვითარებისათვის საბჭოთა მთავრობამ მიანიჭა ხსნი კავშირის სა-
ხარხო არცისთვის სახელწოდება.

მანად უკვდავი იქნება ქართველი ხალხის გულში ამ მკვნი-
ბარი შაქროციის- დიდი მომღერლის სანდრო ინაშვილის სახელი.

პეცრე ქონქაძე

19 ივნისს 85 წლის ასაკში განდობყვად ქართული სყენის ძველი მუშაკი პეცრე / იგივე გომრგი / ქონქაძე. იგი დაიბარა 1875 წელს გომში, კარაქოშის ოჯახში. პეცრე ბავშვობიდანვე იმედა ფიზიკურ შრომაში. პირველად ^{ის} იწყებს მუშაობას ტანსაცმლის სახელოსნოში კერძო მფლობელთან შევირვად, ხოლო სურ მალე თავისი ნიჭისა და ბეჯითი შრომის შედეგად შიდაწილა იშას, რომ თითონ გახსნა ქართული ტანსაცმლის სახელოსნო სოონის ქუჩაში.

1905 წლიდან პეცრე ქონქაძემ ქართული თვატრის გამომცემელი მოღვაწის ვარეჩიან გუნდას გაყნობის შემდეგ ^{და} გუნდას მტნვევით საბოლოოდ დაუკავშირა თავისი ბედი ქართულ თვატრის. პეცრე იყო შუ-სანიშნავი ხელოსანი ქართული ტანსაცმლისა და ამავდ დროს გამომცემ-და სყენაში, როგორც მსახიობი, რომელიც ასრულებდა, როგორც სა-შასუხისმგებლო როლებს, ისე ეპიბოტურ როლებსაც.

1915 წელს, როდესაც დაიხდა საკითხი საბურთალოში მუშადა თვა-ტრის დაარსებისა პ. ქონქაძე ერთ-ერთი ინიციატორი იყო ამ შატრიო-ტრული საქმისა, რომელმაც საკუთარი საყბოვრებელი სახლის ნაწილიც კი დაუთმო, სარაც იმართებოდა ქართული ნაწილოვრებები. თვითონ კი წლების მანძილზე უფასოდ ემსახურებოდა.

პ. ქონქაძის მიერ შეკვირილი ტანსაცმელი დღესაც ამშვენებს ჩვენი დედაქალაქის თვატრების სყენას. მაგრამ ყველაზე დიდი

სიბნეული შეფრენათვის ის იყო, რომ 1927 წელში ის მიიწვიეს მოსკოვში
მყინვე თვალში გ. შიღვის "სამშობლო" დადგმისათვის ქართული
უბნსაყმლის შესაკვირად.

შეფრე ქორქაძის ხსოვნა კობეიღბანს დანიება მისი აღზანა-
გვბისა და ქართული თვალრის მუშაკების გულში.



1. თეატრალური სამოგადროება საქართველოს რესპუბლიკისა და ხელოვნების დეკადამე	2
2. თბილისის სომხური თეატრის დაარსების 100 წლისთავი	16
3. აბივიკაჯვასიის მეთრე თეატრალური გამაფხუდი	22
4. დიდი ჩინედი რნამალორგი ჯუან ხან-ყინი	26
5. კოლე მარჯანიშვიდი თბილისის მუშათა თეატრში	39

საქართველოს სსრ კულტურის სამინისტროში

6. საქართველოს ხელოვნებისა და რესპუბლიკის დეკადის შედეგ 7. საქართველოს თეატრალური სამოგადროებაში	36 46
8. დისპუტი " მგნებანიე მეოყნებმეი"	50
9. სამეცნიერი სესია თეატრმეორნობის საკოთხმე	52
10. შრომესონ პ. მარკოვის დეჟყი	55
11. საქართველოს თეატრალური სამოგადროების შივი გამაროდი კონკურსის ვარშემი	58

შემოქმედების სალამოები

12. კ. აბესადის შემოქმედების სალამი	62
13. შალვა ხინხუდიძის შემოქმედების სალამი	65
14. იბრაჰიმის ფაჰანი ისფაჰანი	67
15. მსახიობის კვების რეჟიმი	69
16. შერიფინის თეატრში	77
17. საქართველოს თეატრალური სამოგადროების 1957 წლის წიური ანგარიში	79
18. აფონიშვიდი და სენდენციები	83

წ ე კ რ ი მ ე ჯ ი

19. სანდრო ინაშვიდი	86
20. პეტრი ქორქაძე	89